

**T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE KARŞI TUTUM VE
ÖZYETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selçuk KILIÇARSLAN

**Enstitü Anabilim Dalı : BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
EĞİTİMİ**
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Fehmi ÇALIK

Haziran 2019

T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE KARŞI TUTUM VE
ÖZYETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selçuk KILIÇARSLAN

Enstitü Anabilim Dalı : BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
EĞİTİMİ

Bu tez 14/06/19 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği/ oyçokluğu
ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr.
Fikret RAMAZANOĞLU
Jüri Başkanı

Doç. Dr.
Fehmi ÇALIK
Üye

Dr.Öğr. Üye
Mehmet SOYAL
Üye

BEYAN

Tez içindeki tüm verilerin akademik kurallar çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, görsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçların akademik ve etik kurallara uygun şekilde sunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezde yer alan verilerin bu üniversite veya başka bir üniversitede herhangi bir tez çalışmasında kullanılmadığını beyan ederim.

Selçuk KILIÇARSLAN

14/06/2019

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında ve Yüksek Lisans eğitimim boyunca bana destek olan ve emeklerini esirgemeyen başta kıymetli danıŐmanım Doç. Dr. Fehmi ÇALIK' a, bir dost olmakla kalmayıp akademik olarak geliŐmeme katkı sağlayan sevgili eŐ danıŐmanım Dr. Öğr. Üyesi Vahit ÇİRİŐ' e, çalışma azmimi destekleyen ve teŐvik eden kıymetli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Deniz AKDAL ve Uzman Öğretmen Dr. Turan BAŐKONUŐ'a, Yüksek Lisans eğitimimi beraber sürdürdüğüm ve bana yol arkadaŐı olan sevgili Öner SOYKAN' a teşekkür ederim.

Bu günlere gelmem konusunda beni her zaman destekleyen ve koruyan başta kıymetli annem ve babama, aile içinde her zaman destek olan ve teŐvik eden sevgili eŐim Selver Hanım'a ve oyun zamanlarını kullanmam için bana izin veren hayatımın enerji kaynakları sevgili ocuklarım Ata ve Ada'ya her Şey için çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ÖZET.....	ix
ABSTRACT	x

BÖLÜM 1.

GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	3
1.2. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Varsayımlar	5
1.5. Sınırlılıklar.....	6
1.6. Tanımlar	6

BÖLÜM 2.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Beden Eğitimi Ve Spor.....	7
2.1.1. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları	8
2.2. Tutum	8
2.2.1. Tutumun Öğeleri.....	9
2.3. Özyeterlik	10
2.3.1. Beden Eğitimi Öğretmeni Sorumluluk ve Yeterlikleri.....	14
2.4. Literatür Taraması	15
2.4.1. Ulusal ve Uluslararası Alanyazında Yapılan Çalışmalar.....	15

BÖLÜM 3.

YÖNTEM	22
3.1. Araştırma Modeli.....	22
3.2. Evren Ve Örneklem.....	23
3.3. Veri Toplama Araçları.....	25
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu (KBF)	25
3.3.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği	26
3.3.3. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	26
3.4. Verilerin Toplanması.....	27
3.5. Verilerin Analizi.....	27

BÖLÜM 4.

BULGULAR VE YORUM	30
4.1. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri İle İlgili Bulgular	31
4.2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlikleri İle İlgili Bulgular	32
4.3. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Düzeyleri İle İlgili Bulgular.....	55
4.4. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlgili İlişkisel Bulgular.....	57
4.5. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki İle İlgili Bulgular	66

BÖLÜM 5.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	67
5.1. Tartışma ve Sonuç	67
5.1.1. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Özyeterlik Düzeyleri	67
5.1.2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Düzeyleri İle İlgili Sonuçlar.....	71
5.1.3. Öğretmen adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki Durumları	74

5.2. Öneriler.....	75
1- Bu çalışmaya benzer olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tutum ve özyeterliklerini ölçen çalışma da yapılabilir.....	75
2- Farklı coğrafi bölgelerdeki beden eğitimi ve spor yüksek okullarında okuyan öğretmen adayları üzerinde bir çalışma yapılabilir.	75
3- Farklı bölümlerde okuyan öğretmen adayları üzerinde benzeri bir çalışma yapılabilir.....	75
4- Bu çalışmaya benzer olarak farklı alanlardaki öğretmenlerin de tutum ve özyeterliklerini ölçen çalışma yapılabilir.....	75
KAYNAKÇA	76
EKLER.....	85
Ek 1 Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği	85
Ek 2 Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği.....	87
Özgeçmiş.....	88

KISALTMALAR LİSTESİ

AKT	:	Aktaran
BE	:	Beden Eğitimi
BES	:	Beden Eğitimi Spor
DFA	:	Doğrulayıcı Faktör Analizi
KBF	:	Kişisel Bilgi Formu
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
SS	:	Standart Sapma
SPSS	:	Statistical Package For Social Sciences
ÖA	:	Öğretmen Adayları

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Çalışma Örnekleminde Yer Alan Öğretmen adaylarının Demografik Bilgileri.....	24
Tablo 3.2. Normal Dağılımlar İle İlgili Bulgular	28
Tablo 3.3. Ölçeklerin Puanlandırılması Verilen Ağırlık Nitelik Grupları	29
Tablo 4.1. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlikleri	31
Tablo 4.2. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin T-Testi Sonuçları.....	33
Tablo 4.3. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin T-Testi Sonuçları.....	34
Tablo 4.4. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	35
Tablo 4.5. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları	36
Tablo 4.6. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri	37
Tablo 4.7. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	38
Tablo 4.8. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları	39
Tablo 4.9. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	40
Tablo 4.10. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamalarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları	42
Tablo 4.11. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamalarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri	44

Tablo 4.12. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	45
Tablo 4.13. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.....	47
Tablo 4.14. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.....	48
Tablo 4.15. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	49
Tablo 4.16. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.....	50
Tablo 4.17. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.....	52
Tablo 4.18. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Düzeyleri	55
Tablo 4.19. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları	57
Tablo 4.20. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları	58
Tablo 4.21. Öğretmen adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri	58
Tablo 4.22. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları	59
Tablo 4.23. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri	60
Tablo 4.24. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.....	60
Tablo 4.25. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.....	61

Tablo 4.26.	Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri	62
Tablo 4.27.	Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri	62
Tablo 4.28.	Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları	63
Tablo 4.29.	Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri	63
Tablo 4.30.	Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri....	64
Tablo 4.31	Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.....	64
Tablo 4.32.	Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri....	65
Tablo 4.33.	Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.....	65
Tablo 4.34.	Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki Sonuçları.....	66

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE KARŞI TUTUM VE ÖZ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışma, beden eğitimi ve spor yüksekokullarının 3. ve 4. Sınıfında öğrenim gören öğrencilerin mesleğe karşı tutum ve özyeterliklerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma da betimsel tarama yöntemi kullanılarak mevcut durum ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ile kendilerini algıladıkları özyeterlikleri incelenmiştir. İkinci aşama da ise öğrencilerin mesleğe karşı tutumları ile Özyeterlik algılarına olan inançları bağımsız değişkenler açısından incelenmiştir.

Araştırmanın veri testinde 0.05 anlam düzeyi alınmıştır. Veri analizinde probleme ve alt problemlere ilişkin maddeler gruplandırılmıştır. Madde frekansı (f) ağırlıklı ortalama (X) ve standart sapma (SS) gibi istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Araştırmanın verilerin toplanması sürecinin ilk aşamasında kişisel bilgileri ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından Kişisel Bilgi formu kullanılmıştır. İkinci aşamada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeylerini değerlendirmek için Bars (2016) tarafından geliştirilen öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ölçeği, üçüncü aşamada da öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi için Üstüner (2006) tarafından geliştirilen öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri genel olarak katılıyorum düzeyinde olup öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri yüksek düzeydedir.

Öğretmen adaylarının cinsiyetleri, gelir durumları ve anne eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde genel olarak etkili değildir. Bunu yanı sıra öğretmen adaylarının not ortalamaları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir. Bu durum not ortalaması yüksek olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin not ortalaması düşük olan öğretmen adaylarından yüksek olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının baba eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir. Ölçeğin tüm alt boyutlarında da öğretmen adaylarının baba eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Tutum, Özyeterlik

THE INVESTIGATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS PRESERVICE TEACHERS' ATTITUDE AND SELF-EFFICACY TOWARDS TEACHING PROFESSION

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the attitudes and self-efficacy of the 3rd and 4th year students of physical education and sport schools towards profession. In the research, current situation was tried to be revealed by using descriptive survey model. In the first stage of the study, students' attitudes towards teaching profession and self-efficacy which they perceive themselves were examined. In the second stage, the attitudes of the students towards the profession and their belief in self-efficacy perception were examined in terms of independent variables.

The significance level of the data was 0.05. In data analysis, items related to problems and sub-problems were grouped. Statistical methods such as item frequency (f) weighted average (X) and standard deviation (SD) were used.

In the first stage of the data collection process of the research Personal Information Form was used by the researcher in order to measure the personal information. In the second stage, self-efficacy scale which was developed by Bars (2016) was used, to evaluate the self-efficacy levels of students towards teaching profession, in the third stage, the attitude scale towards the teaching profession developed by Üstüner (2006) was used to determine the attitudes of the preservice teachers towards the teaching profession.

The self-efficacy of preservice teachers towards the teaching profession is generally in the level of agree and the self-efficacy of preservice teachers towards teaching profession is high. The gender, income status and maternal education status of preservice teachers are not generally effective on their self-efficacy towards teaching profession. In addition, the grade point average of preservice teachers has an impact on the self-efficacy of the teaching profession. This situation shows that the self-efficacy of preservice teachers who have high GPA is higher than the preservice teachers whose GPA is low. The educational status of fathers of the preservice teachers has an effect on self-efficacy of the teaching profession. In all sub-dimensions of the scale, the educational status of fathers of the preservice teachers is effective on the self-efficacy towards the teaching profession.

Keywords: Physical Education, Sports, Attitude, Self-efficac

BÖLÜM 1. GİRİŞ

Beden eğitimi bireyin yalnızca yaşamının gelişmesine katkı sağlamakla kalmaz aynı zamanda da bireyin zihinsel ve ruhsal gelişimine de destek olur. Doğasında bulunan ince motor becerileri kullanma gereksinimi bireyin bilişsel alanının gelişimine katkı sağlar. Bu katkı sayesinde birey kendini daha iyi tanır (Güneş, 2001, s. 8). Beden eğitiminin sağlamış olduğu faydalardan bir tanesi de yasalara saygı gösteren, farklı fikirdeki insanları bir araya getirebilen, iyiyi destekleyen ve başarısızlığın sebeplerini araştıran sorumlu nesiller ve toplumlar oluşturmaktır (Harmandar, 2004, s. 90). Bunun yanı sıra beden eğitiminin gençleri madde bağımlılığı, alkol ve diğer kötü alışkanlıklardan koruma misyonu vardır (Çöndü, 1999, s. 21).

Yukarıdaki tanımlarında ifade ettiği şekli ile beden eğitimi bireyin ruhen, fikren ve beden gelişimi için tüm unsurları bir araya getiren ve koordineli bir şekilde çalıştıran bir bilim dalıdır. Bedenen ve ruhen gelişmiş olan bireyler daha sağlık ve güçlü olmakla beraber daha uzun ömürlü ve daha verimli bir hayata sahip olurlar (Güçlü, 2001, s. 33).

Beden eğitiminin bireyin hayatındaki önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu önemin daha iyi kavranılabilmesi için beden eğitimi derslerine karşı geliştirilen tutumun bilinmesinde fayda vardır. Geliştirilen tutumun öğretmen yada öğretmen adaylarının yeterlik ve özyeterlik algıları üzerinde etkili olduğu bilinmektedir.

Tutumun birçok tanımı bulunmakla birlikte tutum, zihinsel bir olgu, davranışa yönlendiren ilk düşünce ve değerler bütünü diye tanımlanabilir. Tanımların ayrışmasının temel sebebi olarak bazı kuramcılar tutumun bilişsel yönünü incelemeleri, bazı kuramcılar ise tutumun davranışsal yönünü incelemeleri gösterilebilir. Ama tüm bunların yanı sıra tüm kuramcılar davranışlar ile duygu ve inanç arasındaki ilişkiyi incelemeye değer bulmuşlardır (Atkinson, Atkinson, Smith, Bem and Hoeksema-Nolen, 1999, s. 625). Tutum, bireyi bir olaya karşı olumlu ya da

değerlendirmede bulunma konusunda yatkın hale getirir (Plotnik, 2009; Akt: Erbaş, 2012, s. 26). Bazen tutumların katı ve değişmez inançlara dönüşmesinin altında bireyin kabullenmiş olduğu kalıplar yatmaktadır. Bu kalıplara değer denmektedir. Birey ise değerleri ile ortaya bir davranış koymaktadır (Deryakulu ve Kuzgun, 2004, s. 259). Bu davranışı sergilerken bireyin sergilemiş olduğu performans göstergelerinden biri de özyeterlidir.

Özyeterliğin temeli Bandura'nın (1989) Sosyal Öğrenme Kuramına dayanmaktadır. Bu kuramda Bandura bireyin farklı durumlarda olan olaylarla baş etme ve belli bir performans sergilemesini bireyin Özyeterlik algısına olan inancına bağlamıştır (Gürcan, 2005, s. 180). Diğer bir deyişle Bandura'ya göre (1997) özyeterlik, bireyin bir işi başarma yada bir performansı sergilemede gerekli olan unsurları bir araya getirebilmesi, örgütleyip koordine edebilmesi konusunda kendi kapasitesine dair yargısıdır şeklinde tanımlamıştır (s. 391). Bir başka tanımda Pajares (2002) özyeterliği, kişinin güdülenmesi ve buna bağlı olarak başarıya ulaşmasında en önemli etmendir şeklinde açıklamıştır. Bunun sebebinin de bireyin davranışının beklediği şekilde sonuçlanmaması yüzünden zorluklara karşı göğüs germe istediğinin azalması olarak belirtmiştir (s. 117). Tanımların ortaya koyduğu şekli ile özyeterlik algısına olan inancı yüksek olan bireyler sonuca kısa sürede ulaşırlar. Çünkü özyeterlik inancı yüksek olan bireyler karşılaştıkları zorlukları yenme konusunda kendilerine daha çok güven duyarlar (Yaman, Koray ve Altunçekiç, 2005, s. 94).

Özyeterlik kavramı öğretmen özyeterliği olarak ele alındığında; öğretmen yada öğretmen adayının mesleğe yönelik ortaya koymuş olduğu kimlik şeklinde tanımlanabilir (Yeşilyurt, 2011; Akt: Gürbüz, 2012, s. 22). Özyeterlik inancı, bir öğretmenin öğrenciler ile olan ilişkisini, öğretmenin kullanmış olduğu ölçme tekniklerini, sınıfta yapılan tüm etkinlikleri de kapsayan bir algıdır (Yalçın, 2011, s. 1046). Özyeterlik algısına inançları yüksek olan öğretmenler, mesleki açıdan başarılı, işini severek yapan ve ortaya çıkan yenilikleri takip ederek kendini güncel tutan öğretmenlerdir (Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011, s. 107; Cousins ve Walker, 2000, s. 29).

Sosyal öğrenme kuramlarının temel ilkelerinden bir tanesi insanın benliği ile ilgili yargıları ve bu yargıları yansıtma şekilleridir. Özyeterlik algısı ise benlik ile ilgili olan algıların başında gelir. Çünkü özyeterlik sadece davranışa karşı gösterilen salt bir tepki değildir. Özyeterlik becerinin işlevi değil beceriyi yapmaya karşı geliştirilen tutumun adıdır. Bu tutum dinamik bir yapı sergilemektedir. Bireyin özyeterlik algısına olan inancının yüksek olması bireyi başarı ve motivasyonu yüksek yaparken tersi durumlarda bireyler daha mutsuz ve daha az başarılı olacaklardı (Çakır, Kan ve Sünbül, 2006; Gürcan, 2005; Vardarlı, 2005; Alcı, 2007; Akbulut, 2006).

Eğitim öğretim içinde önemli bir yere sahip olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri içinde özyeterlik ve mesleğe karşı gösterilen tutum önem arz etmektedir. Beden eğitimi ve spor yüksekokulundan mezun olan ya da olacak olan öğretmen adaylarının mesleki anlamda başarılı ve öz verili olmasında özyeterlik algılarına olan inancın ve mesleğe karşı geliştirilen tutumun önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Bu söylem konunun önem ve önemiyetini vurgulamaktadır.

1.1. Problem Cümlesi

Bu Araştırmanın Problem Cümlesini "Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum Ve Öz Yeterlikleri Ne Düzeydedir?" sorusu oluşturmaktadır.

1.2. Alt Problemler

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında cinsiyete göre fark var mıdır?
2. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında sınıf düzeyine göre fark var mıdır?
3. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında gelir durumuna göre fark var mıdır?

4. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında mezun olunan liseye göre fark var mıdır?
5. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında not ortalamasına göre fark var mıdır?
6. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında anne eğitim durumuna göre fark var mıdır?
7. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri arasında baba eğitim durumuna göre fark var mıdır?
8. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında cinsiyete göre fark var mıdır?
9. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında sınıf düzeyine göre fark var mıdır?
10. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında gelir durumuna göre fark var mıdır?
11. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında mezun olunan liseye göre fark var mıdır?
12. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında not ortalamasına göre fark var mıdır?
13. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anne eğitim durumuna göre fark var mıdır?
14. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında baba eğitim durumuna göre fark var mıdır?
15. Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum ve Öz Yeterlikleri Arasında İlişki Var Mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim öğretim içinde önemli bir yere sahip olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri içinde özyeterlik ve mesleğe karşı gösterilen tutum önem arz etmektedir. İşlerine karşı olumlu tutum geliştiren ve öz yeterlik algısına olan inançları yüksek olan beden eğitimi öğretmenleri ve öğretmen adayları daha sağlıklı, ileri görüşlü, özgür ruhlu, vicdanı hür nesiller yetiştirme konusunda daha başarılı olabileceklerdir. Özyeterlik konusunun bu kadar önemli olması eğitim açısından manidardır. Ülkenin ve spor biliminin gelişimi üzerinde özyeterlik algısına olan inancın yüksekliğine bağlı olarak mesleğe karşı geliştirilen tutumun önemli olduğu söylenebilir. Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğretmen adaylarının mesleğe karşı geliştirmiş oldukları tutum ve kendilerini algıladıkları özyeterlikleri de meslek icra eden beden eğitimi ve spor öğretmenleri kadar önemlidir denilebilir. Çünkü beden eğitimi ve spor yüksekokulundan mezun olan ya da olacak olan öğretmen adaylarının mesleki anlamda başarılı ve öz verili olmasında özyeterlik algısına olan inancın ve mesleğe karşı geliştirilen tutumun önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Bu söylem konunun önem ve önemiyetini vurgulamaktadır.

Bu çalışma ile beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan öğrencilerin özyeterlik algıları ve mesleğe karşı tutumları ölçülmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular ile beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin özyeterlik algılarının ve bu algıya olan inançlarının gelişmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yapılan çalışma ile beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan ve ileride bu mesleği icra edecek olan öğretmen adaylarının gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Varsayımlar

1. Öğrenciler veri toplama araçlarındaki soruları içtenlikle cevaplamışlardır.
2. Ölçekteki sorular beden eğitimi ve spor yüksekokullarının 3. ve 4. Sınıflarında okuyan öğrencilerin özyeterlik algılarını ve tutumlarını ölçecek düzeydedir.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Bu çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılında beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan 3. ve 4. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
3. Bu çalışma öğrencilerin ölçme araçlarına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Tutum: Tutum, bireyi bir olaya karşı olumlu ya da değerlendirmede bulunma konusunda yatkın hale getirir (Plotnik, 2009).

Özyeterlik: Bandura özyeterliği, bireyin bir işi başarma yada bir performansı sergilemede gerekli olan unsurları bir araya getirebilmesi, örgütleyip koordine edebilmesi konusunda kendi kapasitesine dair yargısıdır şeklinde tanımlamıştır (Bandura, 2009).

BÖLÜM 2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Beden Eğitimi Ve Spor

Beden eğitimi Milli Eğitimin esas ilkelerine göre bireylerin bedenlen ve ruhen gelişimini sağlamaktır (Yavaş ve İlhan, 1996). Aracı beden eğitimi beden sağlığını, becerilerini çevresel etmenleri ve katılımcının özelliklerini dikkate alarak oyuna ve jimnastiğe dayalı alıştırmalar ve egzersizler bütünü olarak tanımlamaktadır (Aracı, 1998). Spor, bedensel hareketlerden oluşan bir takım fiziksel beceriler gerektiren motorik hareketlerin bütünüdür (Rötig-Prohl, 2003). Bir başka tanımda beden eğitimi, bilişsel, duygusal ve psikomotor öğrenme alanlarının bütününe kapsayan bir yapıdır diye tanımlanmıştır (Pangrazzi, 2007).

Kalemoğlu (2011) beden eğitimi, insanın hareket yoluyla eğitilmesi şeklinde tanımlamıştır (Akt: Erbaş, 2012, s.11). Tamer ve Pulur'a (2001) göre beden eğitimi bireyin egzersizlere katılması ile davranışlarında kasıtlı ve eğitimin amacına uygun olarak bedensel, duyuşsal, sosyal ve zihinsel anlamda değişim meydana getirilmesi sürecidir (s. 57).

Güllü (2007) ise beden eğitimi sadece fiziksel hareketlerle veya vücudun gelişmesi ile sınırlandırmamış buna ek olarak çeşitli becerilerin geliştiği, sağlıklı yaşama yardımcı olan hareketler bütünü olarak tanımlamıştır (Akt: Erbaş, 2012, s. 11). Bir başka tanımda beden eğitimi, kişinin fiziksel ve ruhen gelişiminin yanı sıra gündelik hayata ve iş yaşamına hazırlamaya yönelik bireyin edindiği becerilerdir (Kuru, 2000, s. 1).

Beden eğitimi bireyin egzersizler aracılığı ile sosyal normlara uygun olarak potansiyelinin ortaya konulması ve geliştirilmesi için yapılan sistematik çalışmaların toplam sürecidir (Yamaner, 2002, s. 2; Günsel, 2004, s. 1).

Bu tanımlarında ortaya koyduğu şekli ile beden eğitimi insanın her yaş aralığında bedenen ve ruhen gelişmesine olanak sağlayan, bireye eğlence ve haz veren egzersizler bütünüdür.

2.1.1. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm kurum ve kuruluşlarda beden eğitimi dersinin genel amaçları;

Bireyin, başta Atatürk olmak üzere düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusundaki düşüncelerini anlama ve açıklayabilme, sosyal hayatta fair-play'e uygun davranış geliştirme, temel sağlık konularında bilgi sahibi olma ve bu bilgiyi yaşam boyu sağlıklı olmak adına işlevsel olarak kullanabilme, spor müsabakalarında dostça oynama ve yenmeyi yenilmeyi kabul edebilme, iş birliği içinde yaşama ve çalışma, bedenen (iskelet-kas sistemi) güçlü olma, ritme uygun hareket yapabilme, folklor ve halk oyunlarımız ile ilgili bilgi sahibi olma ve halk oyunlarımızın gelecek nesillere aktarılması konusunda uygulamaya istekli olma, doğaya saygılı ve doğayla barışık olma ve boş zaman değerlendirmelerinde spor faaliyeti yapabilme yeteneği kazandırmak olarak belirtilmiştir (Beden Eğitimi Öğretimi Ders İçi ve Ders Dışı Çalışma Rehberi, 2000).

2.2. Tutum

Tutum sözcüğü kelime anlamı olarak Latince'deki "aptus" sözcüğüne dayanmaktadır. Kelime anlamı eylem için kullanışlı ve aktif demek olan tutum, günümüzde doğrudan gözlemlenemeyen lakin davranışın ortaya çıkmasını önceleyen davranışa dair kararlarımızın yönünü ve tarzını belirleyen bir yapı olarak adlandırılmaktadır (Houg and Vaughan, 2006). Ülgen'e göre tutum, bir durum ya da nesneye karşı gösterilen önyargılı tepkilerdir (Ulgen,1997). Genel olarak tutum, bireyin bir grup, nesne ya da olaylara karşı kabullenme veya reddetme gibi tepkiler verme konusunda hazır bulunuşluğunu ya da eğilimini gösterir (Özgüven, 2000; Demirel, 2003).

Tutum, bir durum ya da olaya karşı bireyin doğrudan yada dolaylı olarak tepki verme sürecidir (Tezbaşaran, 1996, s. 1; Allport, 1935; Akt: Sakallı, 2001, s. 106). Morgan'a (1995) göre tutum, bir olay ya da diğer bireylere karşı bulunulan ortamda verilen olumlu tepkilerdir (Hünük ve Demirkan,2003). Tutumu oluşturan üç öge bulunmaktadır. Bunlar bilişsel ögeler, davranışsal ögeler ve duyuşsal ögelerdir. Triandis bu ögeleri şu şekilde açıklamıştır. Bireyin düşünce sürecinde kullanmış olduğu algılar bilişsel ögeyi, bireyler arasında farklı şekilde ortaya çıkan beğenip beğenmeme duyuşsal ögeyi, bir uyarana karşı ortaya konulan tepki davranışsal ögeyi temsil eder (Akt: Tavşancıl, 2002).

Amerikan Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Birliği (NASPE), beden eğitimi dersinin amacının bireyde yaşamı boyunca olumlu tutumlar ortaya çıkarmak ve yaşantının her döneminde bu tarzı sürdürmek olarak açıklamıştır (Kangalgil, Hünük ve Demirhan, 2006; Godin and Shephard, 1984).

2.2.1. Tutumun Ögeleri

Taylor vd. tarafından geliştirilen ve tutumların ABC'si diye adlandırılan tanıma göre tutumun bilişsel, duyuşsal ve davranışsal (The "ABCs" of Attitudes: Affective, Behavioral and Cognitive component) üç temel ögesi vardır (Güllü,2007).

2.2.1.1. Bilişsel Öge

Bilişsel ögeyi oluşturan etmenler, bireyin bir olay ya da durum karşısında bilgi, görüş ve inançlarından oluşan bilişsel süreçtir (Kağıtçıbaşı, 1999).

2.2.1.2. Duyuşsal Öge

Bireyler arasında farklılık gösteren ve herhangi bir gerçeğe açıklanamayan beğenme, hoşlanma ve onaylamama gibi durumlar duyuşsal ögeyi oluşturmaktadır (Baysal ve Tekarslan, 1996, s. 254). Diğer bir tanımda ise duyuşsal öge, kişinin tutuma karşı gösterdiği olumlu veya olumsuz duygular olarak tanımlanmaktadır (Taylor ve diğerleri,

2003,s. 133). En yalın ifade ile duyuşsal öğe, tutumu oluşturan duruma karşı gösterilen yargıdır (Aronson, vd. 2005, s. 200).

2.2.1.3. Davranışsal Öğe

Kişinin tutuma karşı göstermiş olduğu tepkilerin eğilimi davranışsal öğeyi oluşturur (Sakallı, 2001, s. 107; Aronson, Wilson and Akert, 2005, s. 200; Taylor vd., 2003, s. 133). Bu eğilim sözel veya sözel olmayan bir takım hareketlerle gözlemlenebilir (İnceoğlu, 2000, s. 10-11). Yani davranışsal öğe bir uyarana karşı tutum konusunda gösterilen tepkilerdir. Tutuma dair olumlu veya olumsuz durumlar ile ilişkinin sonucu olarak ortaya çıkan duruma davranışsal durum denilebilir (İnceoğlu, 1993).

2.3. Özyeterlik

Bandura özyeterliği kişinin belirli bir performansı ortaya koymak için lazım olan aktiviteleri bir araya getirmesi ve performansı başarmak için kendi kapasitesine ilişkin kişisel yargısı olarak açıklamaktadır (Bandura, 1997). Özyeterlik bireyin karşılaşacağı g durumlarla baş edebileceğine ilişkin algısıdır. Yaşantı yoluyla geliştirilebilir (Aşkar ve Umay, 2001).

Bireyin kendi kapasitesine ait inançları özyeterlik olarak adlandırılabilir (Arastaman, 2013). Azar özyeterliği, kişinin becerileri aracılığıyla bir şeyi yapıp yapmamaya g yetirme kapasitesine dair düşüncesi olarak tanımlamaktadır (Azar, 2010). Özyeterlik algısı yüksek olan bireyler problem çözmede ve sorunların üstesinden gelerek iş başarmada başarılı olurlar (Altunçekiç, Yaman ve Koray, 2005; Yılmaz ve Bökeoğlu, 2008).

Özyeterlik algısı iş motivasyonunu ve bireyin davranışlarını etkilemektedir. Öğretmenlerinde mesleki performansları özyeterlik algıları ile yakında ilişkilidir (Morgil, Seçken ve Yücel, 2004). Öğretmenlerin özyeterlikleri, mesleki bilgi ve becerilerinin yanı sıra buna bağlı geliştirdikleri tutumlar olarak tanımlanabilir (Demirtaş, Cömert ve zer, 2011).

Senemoğlu (1997), öz yeterliğin gelişmesini etkileyen faktörleri şu şekilde sınıflandırmıştır. Bunlar;

1. Yaşantı: kişinin kendi yaptıkları ile elde ettiği bilgiler özyeterliği etkiler.
2. Dolaylı yaşantılar: bireyin kendisine benzettiği kişilerin yaptığı başarılı ya da başarısız etkinliklerden ortaya çıkardığı çıkarımlar yolu ile edindiği yargılar etkilidir.
3. Sözel ikna: bireyin bir eylemi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğine ilişkin aldığı destek ya da nasihatler özyeterliği etkiler.
4. Psikolojik durum: bireyin bir görevi başarıp başaramayacağına dair beklentisi yine özyeterlik algısını etkiler (Senemoğlu; 1997; Akt: Korkmaz, 2002).

Korkmaz (2002) bireyin özyeterlik durumunu açıklarken şunu vurgulamıştır. Birey bir davranışı sergilemeden önce kapasitesinin üzerinde olup olmadığına bakar ve bunun sonucu olarak davranış eğer kişinin kapasitesinin üzerinde ise o davranışı yapmaktan vazgeçer, kapasitesine uygunsa o davranışı yapma eğilimi gösterir (Korkmaz, 2002, s. 211).

Korkmaz'a göre bireyde özyeterliğin gelişmesinde aşağıdaki yaklaşımlar belirleyicidir.

1. Yeterlik Beklentisi: Bireyin yapılacak eylemi başarma algısı ve zorluk algısı (ön kestirim)
2. Genelleme: Bireyin daha önceden öğrendiği davranışları benzer olaylarda uygulamaya koyabilmesi ve kullanabilmesi.
3. Güçlendirme: Bireyin bir eylemi gerçekleştirebileceğine olan güçlü inancı. Güçlü bir şekilde inanması. Bu inanç gücü bireyi daha da güçlendirmenin yanında bireyin görüşlerini de değiştirmez (Korkmaz, 2002, s. 211).

Yeterlilik, kişinin kendini motive etme ve davranışlarını buna göre geliştirme sürecindeki kararıdır (Ünlü ve ark., 2008). Pajares, özyeterliği tanımlarken, bireyin davranış geliştirirken dikkate aldığı geçmiş deneyimler ve çevresel algılar olarak nitelendirmiştir (Pajares, 2002, s. 116). Tüm bunların ışığında özyeterlik algısına dair inancı yüksek olan kişilerin sonuçlara daha kısa süre de ulaştığı söylenebilir. Bunun sebebi, yüksek özyeterlik inancı bireye sorunlarla baş etme ve onların üstesinden gelme konusunda kolaylıklar sağlar (Altunçekiç ve ark., 2005, s. 94).

Bandura (1986), bireylerin kendine olan güvenlerini etkileyen faktörleri dört başlık altında toplamıştır (s. 399). Bunlar;

1. Yaşamdan edinilen tecrübeler
2. Diğer bireylerin yaşamış olduğu deneyimler
3. Sözel ikna teknikleri
4. Bireyin genel psikolojik durumu.

Bireyin deneyimlemiş olduğu tecrübeler olumlu olabileceği gibi olumsuz da olabilmektedir. Bu durum kişinin özyeterlik algısında etkilidir. Diğer bireylerin deneyimlemiş olduğu tecrübeleri gözlemlemesi ve rol model aldığı kişilerin tecrübelerinden çıkarımda bulunması bireyin özyeterlik algısını etkileyen bir diğer durumdur. Özyeterlik algısı açısından etkili olan bir diğer durum ise bireyin çevresindeki insanlardan geri dönüş olarak aldığı olumlu ve olumsuz durumlar içeren sözel iknadır. Bireyin psikolojik duygu durumu ise kişinin benliği ve özyeterlik algısı üzerindeki en önemli etmenlerin başında gelir. Çünkü eğer birey olumlu bir ruh haline sahip ise özyeterlik algısına olan inancı yüksek iken bunu tersi durumda özyeterlik algısına olan inancı düşük kalmaktadır. Bu durum bireyin iş başarma ve kendine güven duyması üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Figen ve Mete, 2009, s. 61).

Tüm bunların yanı sıra bireyin özyeterlik algısını etkileyen diğer önemli bir faktör de daha önce açıklamış olduğumuz bireyin kendi tecrübe ettiği deneyimlerdir. Bireyin geçmişte bizzat deneyimlemiş olduğu olumlu durumlar bireyin özyeterlik algısına olan inancının yüksek olmasına sebep olur. Bunun sonucu olarak birey bir işi başarma konusunda yüksek motivasyona sahip olur. Bunun tersi olan durum da yani tekrar eden başarısızlıklar ve edinilmiş kötü deneyimler bireyin özyeterlik algısına olan inancını azaltmakta ve iş başarma motivasyonunu olumsuz etkilemektedir (Akkuzu ve Akçay, 2012, s. 2196; Kotaman, 2008, s. 120).

Öğretmen Özyeterliği: Öğretmen özyeterliği, bir öğrencinin kendi kapasitesini fark etmesini sağlama ve bu kapasiteye uygun davranışlar geliştirmesine katkı sağlama olarak tanımlanabilir (Ashton, 1984; Viau, 2015, s. 31). Bu bağlamda özyeterlik kavramı ile ilgili temel konulardan bir tanesi de öğretmen özyeterlik algısıdır (Gibson ve Dembo, 1984; Emmer ve Hickmen, 1991; Hoy ve Woolfolk, 1993; Ross, 1992; Soodak ve Podel, 1998; Bandura, 1997). Öğretmen özyeterliğinin; öğrencisinin başarısı, öğrenme motivasyonu, alana özgü bilgi edinebilme ve buna özgü metotlar geliştirebilme durumu, özel gereksinimli öğrencilere yönelik eğitim kararları alma, sınıf yönetimi ve öğretmenlik mesleği ile ilgili birçok değişkeni içinde barındırdığı ortaya konulmuştur. (Oh, 2010).

Bir başka tanımda, öğretmen özyeterliği, başarılı bir eğitim gerçekleştirmek için alan bilgisi ve yeteneklere olan inançlar şeklinde tanımlanmaktadır (Tschannen-Moran and Woolfolk Hoy, 2001). Guskey ve Passaro (1994)' ya göre öğretmen özyeterliği, başarılı bir öğrenmenin oluşmasında öğretmenin kendine olan inanç ve güvenini ifade etmektedir. Bir başka tanım ise öğretmen özyeterliğini bir olay karşısında çözüm üretebilmek, çözüme yönelik yöntem ve teknikler ortaya çıkarmak olarak vurgular (Küçükıymaz ve Duban, 2006; Yalçın, 2011).

Tüm bu tanımların ortaya koymaya çalıştığı temel gösterge, etkili bir öğretim gerçekleşmesinde öğretmen özyeterliğinin önemli olduğu ve öğrenmeye olumlu katkılar sağladığıdır.

2. 3. 1. Beden Eğitimi Öğretmeni Sorumluluk ve Yeterlikleri

Ünlü ve arkadaşları beden eğitimi açısından yeterlik kavramını öğretmenlik açısından gerekli olan bilgi, beceri, anlayış ve tutuma sahip olmak şeklinde açıklamıştır. Bu açıklamada beden eğitimi öğretmenin öğretim yöntem ve tekniklerindeki kapasitesine vurgu yapılmıştır (Ünlü, Sünbül ve Aydos, 2008)

Milli Eğitim Bakanlığı hazırlamış olduğu taslakta beden eğitimi ve spor öğretmenliği yeterliğini yedi özel alanda bir araya getirmiştir. Bunlar;

1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni spor yarışmalarına dair yönetmeliği ve diğer kuralları bilir,
2. Sporcunun güvenlik kurallarını ve sağlık kurallarını bilir,
3. Öğrencinin motorik özelliklerini geliştirir,
4. Öğrencide psiko-sosyal becerileri geliştirir,
5. Bireyin spor yapma bilincini ve spor kültürünü geliştirir,
6. Millî duyguları geliştirir,
7. Tesis ve malzemeleri bilinçli kullanma becerilerini geliştirir (MEB, 2004).

Yeterlik kavramı öğrenme gerçekleşen tüm eğitim faaliyetlerinde olduğu gibi beden eğitimi ve spor derslerinde de etkili bir kavramdır. Bu etkinin ortaya konulmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin özyeterlik algıları önemli bir etkiye sahiptir. Bundan dolayı etkili ve başarılı bir öğrenme gerçekleşmesi beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin özyeterlik algılarına olan inançlarına bağlıdır (Akkoyunlu, Orhan ve Umay, 2005). Bu algının sadece eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleşmesinde değil bireyin öğrenmeye karşı motive edilmesinde ve sağlıklı bireyler yetiştirilmesinde de etkili olduğu görülmektedir. Bu sebeple öğretmenin sahip olduğu özyeterlik algısına olan inancı, bilgisi, becerisi, anlayış ve tutumu bir öğretmende olması gereken özelliklerin başında gelmektedir (Sünbül ve Arslan, 2006).

Tüm bunların sonucu olarak özyeterlik algısına olan inancı yüksek beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek, üretken, topluma faydalı, milli ve manevi değerlerine bağlı bireyler yetiştirilmesinde önemli bir rol oynayacaktır (Ünlü ve Aydos, 2010).

2.4. Literatür Taraması

Bu bölümde öğretmenlik mesleğine ilişkin özyeterlik ve öğretmenlik mesleğine karşı tutum ile ilgili ülkemizde ve uluslararası alanyazında yapılan çalışmalar ayrı başlıklar altında sunulmuştur.

2.4.1. Ulusal ve Uluslararası Alanyazında Yapılan Çalışmalar

2.4.1.1. Özyeterlik ile ilgili çalışmalar

Başar (2018) fen bilimleri öğretmen adaylarının özyeterlik algıları ile fen eğitiminde matematiğin kullanımına yönelik özyeterlik algıları ve bunlar arasındaki ilişkiyi çeşitli bağımsız değişkenler açısından incelemiştir. Araştırmada üniversite fen bilgisi eğitimi bölümünde okuyan 316 öğrenciden veriler toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının fen bilimleri içinde matematiğin kullanımına yönelik özyeterlik algı düzeyleri yüksek düzeyde ortaya çıkmıştır. Yapılan istatistiksel işlem sonucunda cinsiyet bağımsız değişkenine göre özyeterlik algı düzeyinde de kadın öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Özyeterlikler arasındaki ilişkiden edinilen bulgulara göre; öğretmen adaylarının fende matematiğin kullanımına yönelik özyeterlik algıları ile ölçeğinin alt boyutları ve toplam puanı arasında orta düzeyde, pozitif yönde ve anlamlı ilişki içerisinde olduğu ortaya konmuştur. Araştırmanın genel sonucuna bakıldığında fen bilgisi öğretmen adaylarının özyeterlik düzeyleri yükseldikçe fen bilimleri içinde matematiğin kullanımına yönelik özyeterlik düzeylerinin de arttığı görülmektedir.

Şubaş (2018) okul öncesi öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmada öz denetim ve özyeterlik bağımlı değişkenlerini karşılaştırmış ve arasındaki ilişkiye bakmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu beş farklı üniversitede okul öncesi öğretmenliği bölümünde okuyan 879 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanmasında Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Öğretmen Özyeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma bulgularında okul öncesi öğretmen adaylarının öz denetimlerinin özyeterlikleri ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Cinsiyet bağımsız değişkenine göre ölçeğin alt boyutlarında manidar fark bulmuştur. Regresyon

analizinden elde edilen genel bulguya bakıldığında öz denetim ve özyeterlik düzeyleri arasında anlamlı düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir.

Özcan (2017) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin özyeterlik inanç düzeyleri ile öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum inançları arasındaki ilişkiyi incelemek ve bu ilişkiyi farklı değişkenler açısından tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda üniversite eğitim fakültesi son sınıf öğrencileri ile fen bilgisi 1. 2. 3. ve 4. sınıfta okuyan toplam 550 öğrenciye Öğretmen Özyeterlik Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanarak verileri elde etmiştir. Bu araştırma sonucunda Öğretmen Adaylarının özyeterlik inanç düzeyleri bağımsız değişkenlere göre incelenmiş ve manidar fark bulunamamıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum inanç düzeyleri arasında ise akademik başarı ve cinsiyet bağımsız değişkenlerinde istatistiksel olarak manidar fark bulunmuştur. Diğer bağımsız değişkenler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. İki ölçekten elde edilen veriler kapsamında öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inancı ve Öğretmenlik. Mesleğine Yönelik tutum inançları arasında negatif eğilimli ve orta düzeyde bir alaka ortaya konulmuştur.

Tekeli (2017) beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinde ve Eğitim Fakültelerine bağlı bölümlerde öğrenim gören 384 öğrenci üzerinde yapmış olduğu çalışmada katılımcıların özyeterlik seviyesinin orta düzeyde olduğu sonucunu bulmuştur.

Ünver (2016) çalışmasında beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin özyeterlik inanç düzeylerini incelemiştir. Verileri toplama aracı olarak Türkçe uyarlaması yapılan “Genel Özyeterlik” ölçeği kullanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde özyeterlik boyutu alanında bağımsız değişken olan cinsiyetler arasında anlamlı farklılık bulmuştur. Erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha yüksek düzeyde öz yeterlik inanışlarının olduğunu tespit etmiştir. Araştırmanın ikinci kısmını oluşturan oyun, dans ve müzik motivasyon düzeyleri ile özyeterlikleri arasında manidar bir fark tespit etmiştir. Genel sonuca bakıldığında çalışmaya katılan öğrencilerin özyeterlik düzeylerinin artması motivasyonlarının artmasına, motivasyonlarının artması da özyeterliklerinin artmasına neden olmuştur.

Alemdağ (2015) yaptığı çalışmasında beden eğitimi öğretmen adaylarının bilgi felsefesine ait inançları, akademik özyeterlikleri ve öğrenme yaklaşımlarının farklı bağımsız değişkenler açısından incelenmesi ve bağımlı değişkenlerin arasındaki ilişkinin ortaya konmasını amaçlamıştır. Araştırma kapsamında karma yöntem uygulamış ve hem derinlemesine bilgi toplanması amaçlanmışken hem de deneysel karşılaştırmalar yapmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan 1723 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırma bulgularına bakıldığında bilgi felsefesi inanç durumları, akademik öz yeterliliklerine ilişkin görüşleri ve öğrenme yaklaşımlarının orta düzeyde olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Akademik özyeterliğe ait bulgularda bazı bağımsız değişkenlere göre manidar farka rastlanılmıştır. Akademik öz yeterlik alanında toplanan nitel veriler incelendiğinde birinci ve son sınıf öğrencilerinin daha düşük akademik özyeterlik inançlarının KPSS sınav kaygısında kaynaklandığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında yapılan regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında ise akademik özyeterlik ve öğrenme yaklaşımlarının bilgi felsefesi inançlarında önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Zayimoğlu Öztürk (2011) Sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğretmen adaylarının Milli Eğitim Bakanlığının hazırlamış olduğu Sosyal Bilgiler Öğretim Programı kapsamında öğrenme alanlarına ilişkin özyeterlik düzeylerinin incelenmesini amaçlamıştır. Araştırma kapsamında nitel veri toplama teknikleri kullanılmıştır. Çalışma grubunu çalışmada yer alan 549 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları, istatistik sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğrenme alanlarında özyeterliklerinde orta düzeyde yeterli bulunmuştur. Ayrıca öğretmen adaylarının bağımsız değişkenlerden cinsiyet ve akademik başarılarına göre özyeterlik düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmez iken; öğrenim türü ve üniversite değişkeni özyeterlik düzeyleri arasında farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Demiralay ve Karadeniz (2010), yapmış oldukları çalışmada 10801 öğretmen adayının Bilgi okuryazarlığı ile özyeterlik algıları arasındaki ilişki de istatistiksel olarak manidar sonuçlar bulmuşlardır.

Yaman, Koray ve Altunçekiç (2004) fen bilgisi öğretmenliği bölümünde okuyan 2. 3. ve son sınıfta öğrenim gören öğrencilerle yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının fen öğretime karşı özyeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi araştırmanın amacını oluşturmuştur. Veri toplamak amacıyla özyeterlik inanç ölçeği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında iki farklı bağımsız değişken ele alınmıştır. Araştırma bulgularına göre fen eğitimi alan öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyleri arttıkça özyeterlik inançlarında bir artış olduğu tespit edilmişken cinsiyet ve mezun olunan lise türüne göre Öğretmen Adaylarının özyeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

2.4.1.2. Tutum ile ilgili yapılan çalışmalar

Altunay (2018) yaptığı çalışmada sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirmesini amaçlamıştır. Cinsiyet, sınıf, yaş, mezun oldukları lise türleri gibi farklı değişkenler açısından öğretmen adaylarının tutumlarını incelemiştir. Araştırma sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde okuyan 200 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık bulunmamışken, sınıf düzeyleri ile tutum düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur.

Karakuş (2017) yaptığı çalışmada eğitim fakültesinin farklı bölümlerinde okuyan 400 Öğretmen Adayı üzerinde yapmış olduğu çalışmada Öğretmen Adaylarının özyeterlik ve tutum puanlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri branş, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim durumu ve mezun oldukları lise bağımsız değişkenleri açısından istatistiksel analiz yapmıştır. Yapılan istatistik analizi sonucunda Öğretmen Adaylarının özyeterlik ve tutum düzeyleri arasında ilişki bulmuştur. Ayrıca bağımsız değişkenlerin arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlemlemiştir.

Sever (2013) araştırmasında beden eğitimi bölümünde okuyan beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygısı ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını incelemeyi hedeflemiştir. Çalışma grubunu Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulları Beden Eğitimi ve Spor

Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Elde edilen veriler normal dağılım göstermediği için nonparametrik testler araştırmanın istatistiksel analizinde kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutum düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bağımsız değişkenlere göre öğretmen adaylarının akademik başarı düzeylerinin tutumları üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Akademik başarısı yüksek olan öğretmen adaylarının tutum düzeylerinin de yüksek olduğu görülmüştür.

Tekneci (2010) özel eğitim zihin engelliler eğitimi bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarını ve kaygı düzeylerini bazı bağımsız değişkenler açısından incelemiştir. Beş farklı üniversiteden 410 öğretmen adayı çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplamak amacıyla “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği” özel eğitim bölümünde okuyan öğrencilere uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, özel eğitim alanında çalışıp çalışmama, bitirmiş oldukları lise türü, mezun olunan alan ve ailelerinin yaşadıkları yer bağımsız değişkenlerine göre tutum düzeylerinin anlamlı olarak değişmediği sonucuna ulaşılmışken, okudukları üniversitelere göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum düzeylerinin farklılaştığını tespit etmiştir.

Aysu (2007) yaptığı çalışmanın genel amacını okul öncesi bölümünde okuyan öğretmen adaylarının tutum düzeylerinin incelenmesi olarak belirlemiştir. Dört farklı üniversiteden toplam 214 bayan öğretmen adayı çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın verilerinin elde edilmesinde “Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma verilerinde elde edilen bulgulara göre okul öncesi bölümünde okuyan öğretmen adaylarının okudukları bölümü tercih etme nedenleri, okudukları bölümden memnunluk durumu, öğretmen adaylarının tutum düzeyleri üzerinde etkili olduğu fakat sınıf düzeylerinin, yaşın, lise türünün, ebeveyn eğitim durumlarının, özel okulda çalışıp çalışmama durumlarının öğretmen adaylarının tutumları üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olmadığını tespit etmiştir.

2.4.1.3. Özyeterlik ve tutuma yönelik yurtdışında yapılan çalışmalar

Yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde genellikle özyeterlik ve tutum düzeylerinin incelendiği çalışmalar yer alırken, özyeterlik ve tutum düzeylerini artırıcı çalışmaların yapıldığı da dikkat çekmektedir. Bu kapsamda özetlenen çalışmalar yıllara göre aşağıda verilmiştir.

Dabat (2010) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelediği çalışmada anket veri toplama tekniğini kullanmıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca cinsiyet ve öğretmen adaylarının yaş değişkenine göre bakıldığında bağımsız değişkenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar üzerinde etkili olmadığı aynı zamanda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmelerinin yapılan regresyon analizi ile öğretme kabiliyeti üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Erawan (2011) öğretmen adaylarının okullarda uygulanan staj programlarının Öğretmenlik. Mesleğine İlişkin Özyeterlik ve Öğretmenlik Mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olup olmadığını incelemiştir. Yapılan istatistikî işlemler sonucunda staj uygulamasının Öğretmenlik. Mesleğine yönelik tutum ve özyeterliği yordadığını tespit etmiştir.

Hoy ve Spero (2005) yaptıkları boylamsal çalışmada üniversite eğitimine başlayan öğrencileri okul bitirene kadar takip ederek özyeterlik düzeylerini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın veri toplama aşamasında dört farklı özyeterlik ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada kapsamında 53 öğretmen adayının eğitimlerinin başladıkları aşamadan eğitimlerini bitirene kadar ve 29 öğretmen adayının ise meslek hayatına başladıkları ilk yıllarda özyeterlik düzeylerine ilişkin veri toplamışlardır. Araştırma sonucunda, aday öğretmenlerin özyeterlik düzeylerinde eğitim aldıkları sürece bir artış meydana gelmişken mesleğe başladıkları andan itibaren özyeterlik düzeylerinde düşüş olduğu ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen bu bulgunun eğitim aldıkları süre boyunca öğretmen adaylarına sağlanan desteğin özyeterlik düzeylerinde artışa

neden olduğu fakat okul bittikten sonra desteğinde bitmesinin özyeterlik düzeylerinin azalmasına sebebiyet verdiği şeklinde yorumlanmıştır.

Schommer (1990) yılında yaptığı çalışmasında 41 kişiden oluşturduğu çalışma grubuna eğitim vermiştir. Verilen eğitim sonucunda ön test ve son test verileri elde edilerek eğitimin etkililiğine bakılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyinin değiştirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Uygulanan eğitim süresinin uzun zaman almaması ve pratik olması araştırma kapsamında verilen eğitim programının bir avantajı olarak belirtilmiştir.

BÖLÜM 3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma evren ve örnekleme, veri toplama araçları ile verilerin çözümü ve yorumlanması kısımları açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma hem betimsel hem de ilişkisel araştırma niteliğindedir. Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki araştırmada, en yaygın betimsel yöntem tarama çalışmasıdır, çünkü araştırmacılar bireylerin, grupların ya da (bazen) fiziksel ortamların (okul gibi) özelliklerini (yetenekler, tercihler, davranışlar vb) özetler (Büyüköztürk vd., 2010, s. 21). Araştırmada, veri toplama süreci bir seferde gerçekleştirilmiş olması ve veri toplama sürecinde evrenin herhangi bir andaki resmini betimleme olduğundan Kesitsel Tarama deseni kullanılmıştır. Tarama modeli çalışmalar, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2005, s. 77). Bu kapsamda bu çalışmanın ilk kısmında beden eğitimi ve spor yüksekokullarının 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenliğe ilişkin tutumlarının betimlenmesi amaçlanmıştır. Bunun yanında tutum ve yeterlikler üzerinde etkili olabileceği düşünülen cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, mezun olunan lise türü, not ortalaması, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenlerinin etkileri de incelenmiştir.

İlişkisel araştırma yöntemi ise değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek ve muhtemel sonuçları tahmin için kullanılan yöntemleri kapsamaktadır (Metin, 2014, s. 42). Araştırmanın ikinci kısmında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenliğe ilişkin tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir.

3.2. Evren Ve Örneklem

Araştırmanın hedef evreni, 2018-2019 eğitim - öğretim yılında Türkiye'deki üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarının 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören öğretmen adaylarıdır. Hedef evren, soyut ve ulaşılması uygulamada imkânsız olduğundan araştırma sürecinde ulaşılabilen evrene gidilmiştir. Ulaşılabilen evren ise somut ve ulaşılabilir evrendir (Karasar, 1991, s. 110). Bu çalışmanın ulaşılabilen evreni, MEB'in istatistiki bölge birimleri sınıflamasında belirlemiş olduğu 1. düzey eğitim bölgelerinden Orta Anadolu eğitim bölgesinde (Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Kayseri, Sivas ve Yozgat) bulunan üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır (MEB, 2016).

Çalışma örneklemini, bu ulaşılabilen evrenden seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme yolu ile seçilen 5 ildeki üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokullarının (Kırıkkale, Niğde, Kırşehir, Kayseri ve Yozgat) 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Tabakalı örnekleme yöntemi, evrendeki alt grupların belirlenip bunların evren büyüklüğü içindeki oranlarıyla örnekleme temsil edilmelerini sağlamayı amaçlayan bir örnekleme yöntemidir (Büyüköztürk vd., 2010, s. 85).

Ölçme araçları toplam 414 öğretmen adayına ulaştırılmış ve yüz yüze uygulanmıştır. Ölçme araçlarının doldurulmasında gönüllük esası aranmıştır. Ulaştırılan ölçme araçlarından 18 tanesi hatalı kodlama, boş vb. nedenlerden dolayı veri analizine dahil edilmemiş ve toplam 396 öğretmen adayından elde edilen veriler değerlendirmeye alınmıştır. Eğer hedef evren 500000 ve üstü ise bu hedef evrene genelleme yapabilmek için .05 anlamlılık düzeyinde .05 sapma miktarı ile en az 384 kişiye, .01 anlamlılık düzeyinde .01 sapma miktarı ile en az 16105 kişiye ulaşmak gereklidir (Büyüköztürk vd., 2010, s. 96). Bu kapsamda çalışmada .05 anlamlılık düzeyinde .05 sapma miktarı dikkate alınmış ve çalışma grubunda da toplam 396 öğretmen adayına anketler uygulanmıştır.

En son haliyle çalışma örnekleminde yer alan öğretmen adaylarının demografik bilgilerine Tablo 3.1 'de yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Çalışma Örnekleminde Yer Alan Öğretmen adaylarının Demografik Bilgileri.

Bağımsız Değişkenler	f	%	
Cinsiyet	Kadın	193	48,7
	Erkek	203	51,3
Sınıf düzeyi	3. Sınıf	207	52,3
	4. Sınıf	189	47,7
Gelir durumu (TL)	750 TL'ye kadar	180	45,5
	751-1000	79	19,9
	1001-1250	44	11,1
	1251-1500	52	13,1
	1501 ve üzeri	41	10,4
Mezun olunan lise türü	Spor Lisesi	42	10,6
	Anadolu Lisesi	150	37,9
	Meslek Lisesi	133	33,6
	Genel Lise	71	17,9
Not ortalaması	0-1,99	16	4,00
	2,00-2,99	204	51,5
	3,00-4,00	176	44,4
Anne Eğitim Durumu	Okuryazar Değil	42	10,6
	İlkokul	182	46,0
	Ortaokul	98	24,7
	Lise	50	12,6
	Üniversite	24	6,1
Baba Eğitim Durumu	Okuryazar Değil	11	2,8
	İlkokul	133	33,6
	Ortaokul	121	30,6
	Lise	85	21,5
	Üniversite	46	11,6

Tablo 3.1’de çalışma örnekleminin %48,7’ sini (n=193) kadın öğretmen adaylarının, %51,3’ ünü (n=203) ise erkek öğretmen adaylarının oluşturduğu görülmektedir. Çalışma örneklemindeki öğretmen adaylarının %52,3’ ü (n=207) 3. sınıf, % 47,7’ si ise (n=189) 4. sınıf öğrencisidir. Öğretmen adaylarının gelir durumları incelendiğinde çoğunluğunun (% 45,5, n=180) geliri 750 TL’ye kadar, çok az bir kısmının (%10,4, n=41) geliri ise 1501 tl ve üzerindedir. Öğrencilerin %10,6’ sı (n=422) spor lisesi, %37,9’ u (n=150) Anadolu lisesi, %33,6’ sı (n=133) meslek lisesi, %17,9’ u (n=71) ise genel lise mezunudur. Öğretmen adaylarının % 51,5’i (n=204) 2-2,99 not ortalamasına sahipken %4,00’ ü (n=16) 0-1,99 ve %8,1’i (n=32) 4-5 not ortalamasına sahiptir. Anne eğitim durumları incelendiğinde öğretmen adaylarının %46,0’ sının (n=182) annesi ilkokul mezunu iken, %6,1’ inin (n=24) annesi üniversite mezunudur. Baba eğitim durumları incelendiğinde %33,6’ sının (n=133) babası ilkokul mezunu iken, %30,6’ sının (n=121) babası ortaokul mezunudur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, veri toplama sürecinde üç ölçme aracı kullanılmıştır. Birinci aşamada öğretmen adaylarının kişisel bilgilerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgiler formu (KBF), ikinci aşamada öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeylerini değerlendirmek için Bars (2016) tarafından geliştirilen öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ölçeği, üçüncü aşamada da öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi için Üstüner (2006) tarafından geliştirilen öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu (KBF)

Araştırmacı tarafından hazırlanan formda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olabileceği düşünülen bazı bağımsız değişkenler yer almaktadır. Bu değişkenler öğretmen adaylarının ile ilgili demografik bilgileri (cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, mezun olunan lise türü, not ortalaması, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu) genel olarak ele almış ve veriler sınıflama sorular olarak KBF’ de yer almıştır.

3.3.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği

Bars (2016) tarafından öğretmen adayları için geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği 5’li likert tipi derecelendirmeye sahip olup 21 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar; “sınıf yönetimi”, “öğrenci katılımını sağlama” ve “öğretim stratejileri” olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmış olup değerlerin standart değer aralığında olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ölçeğinin uyum geçerliğini ortaya koymak üzere Tschannen-Moran ve Woolfolk-Hoy (1998) tarafından geliştirilen ve Köse (2007) tarafından güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yapılan öğretmen öz yeterlik algı ölçeğinden yararlanılmıştır. Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu sonucunda elde edilen bulgulara göre, ölçekler arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki ($r=.80$) olduğu görülmektedir ($p<.01$). Öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ölçeğinin güvenilirliği iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen veriler ışığında ölçeğin test-tekrar test ve iç tutarlılık (Cronbach Alpha) güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. İç tutarlılık katsayısı ölçeğin tümü için 0.88, test-tekrar test yöntemiyle yapılan güvenilirlik çalışmasında ölçeğin tamamı için .83 güvenilirlik katsayısı bulunmuştur. Ölçek maddelerinden; 1.,2.,3.,4. ve 5. maddeler sınıf yönetimi, 6.,7.,8.,9.,10. ve 11. maddeler öğrenci katılımını sağlama, 12.,13.,14.,15.,16.,17.,18.,19.,20. ve 21. maddeler öğretim stratejileri alt boyutunu oluşturmaktadır.

3.3.3. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği

Üstüner (2006) tarafından öğretmen adayları için geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 5’li likert tipi derecelendirmeye sahip olup 34 madde ve tek faktörden oluşmaktadır. Ölçek maddelerinden 2., 5., 6., 7., 8., 15., 20., 21., 30. ve 32. maddeler olumsuz maddedir. Ölçeğin ölçüt ölçek geçerliliğini belirlemek amacıyla Erkuş, Sanlı, Güven ve Bağlı (2000) tarafından geliştirilen beş dereceli öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu sonucunda elde edilen bulgulara göre, ölçekler arasında güçlü ve anlamlı bir ilişki ($r=.89$) bulunmuştur.

Ölçeğin test-tekrar test ve iç tutarlılık (Cronbach Alpha) güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. İç tutarlılık katsayısı 0.93, test-tekrar test yöntemiyle yapılan güvenilirlik çalışmasında. 72 güvenilirlik katsayısı bulunmuştur.

3.4. Verilerin Toplanması

Öğretmen adaylarına ölçme araçları araştırmacı tarafından ulaştırılmıştır. Bu süreçte anketörlerin anketleri cevaplama durumlarındaki hatayı asgari düzeye indirmek için anketlerin uygulanmasında birebir/yüz yüze uygulama sürecine gidilmiştir. Bu süreçte anketler belirlenen üniversitelerdeki öğretmen adayları tarafından doldurulmuş ve veri toplama süreci tamamlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler analiz için SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Sciences) paket programına yüklenmiştir. Araştırma verilerinin test edilmesinde 0.05 anlam düzeyi alınmıştır. Verilerin analizinde alt probleme ilişkin yeterlik maddeleri gruplandırılarak, maddeler frekans (f), yüzde (%), ağırlıklı ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (SS) gibi betimsel istatistiklerle birlikte ilişkisel istatistik yöntemleri birlikte kullanılmıştır. İlişkisel istatistik yöntemleri yapılmadan önce verilerin homojenliğine bakılmış ve normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Verilerin normal dağılımları ile ilgili bulgulara Tablo 3,2'de yer verilmiştir.

Tablo 3.2. Normal Dağılımlar İle İlgili Bulgular.

		\bar{X}	Medyan	Mod	Çarpıklık	Basıklık	
Tutum Ölçeği	İstatistik	3,85	3,82	3,82	-,041	-,951	
	Standart hata	0,033			,123	,245	
GENEL	İstatistik	4,05	4,09	5,00	-,892	1,628	
	Standart hata	,033			,123	,245	
Yeterlik Ölçeği	Sınıf Yönetimi	İstatistik	4,07	4,02	5,00	-1,087	1,842
		Standart hata	0,038			,123	,245
	Öğrenci Katılımını Sağlama	İstatistik	4,02	4,00	5,00	-,859	,843
		Standart hata	0,039			,123	,245
	Öğretim Stratejileri	İstatistik	4,07	4,10	5,00	-,934	1,250
		Standart hata	0,035			,123	,245

Büyüköztürk (2014, s.40)' e göre analizlerde temel olan, puanların normalden aşırı sapma göstermemesidir. Çarpıklık katsayısının -1 ile +1 sınırları içerisinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir. Huck (2008; Akt. Seçer, 2013, s.22) çarpıklık ve basıklık değerlerinin kabul edilebilir sınırlarına ilişkin olarak çarpıklık değerinin +1 ile -1 arasında, basıklık değerinin +2 ile -1 arasında olması gerektiğini belirtmiştir. George ve Mallery (2010, s.409)' e göre ise çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2 ile -2 arasında olması verilerin normal dağılımı için yeterlidir. Tutum ölçeğinin çarpıklık (-,041) ve basıklık (-,951) değeri ile yeterlik ölçeğinin çarpıklık (-,892) ve basıklık (1,628) değeri incelendiğinde verilerin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Tüm sonuçlar doğrultusunda araştırma verilerinin analizi sürecinde parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Bu kapsamda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ikili değişkenlere göre incelenmesinde bağımsız t-testi, üç ve daha fazla değişkenlere göre incelenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Bununla birlikte Tukey testi ile anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmiştir. Test sonuçlarının yorumlanmasında bir başka istatistik de etki büyüklüğüdür. En sık kullanılan iki etki büyüklüğü istatistiği eta-kare (η^2) ve Cohen d istatistiğidir. Eta-kare için .01, .06 ve .14; Cohen d için .2, .5 ve .8 değerleri sırasıyla küçük, orta ve geniş etki büyüklüğü olarak yorumlanır (Büyüköztürk, 2014, s. 44). Bağımsız t-testi sonuçlarında anlamlı farklılığın etki büyüklüğünü hesaplamak için Cohen'd, ANOVA sonuçlarında anlamlı farklılığın etki büyüklüğünü hesaplamak için ise eta-kare korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile yeterlikleri arasındaki ilişkinin ortaya konmasında pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı tekniğinden faydalanılmıştır.

Öğretmen adaylarının ölçeklerde yer alan maddeler için verdikleri cevaplar beşli likert tipinde olup değerlendirme ölçeği grup değer aralığının tespitinde;

$$a = \text{Ranj} / \text{Yapılacak Grup Sayısı}$$

formülü kullanılmıştır (Taşdemir, 2003). Buna göre değerlendirme ölçeği şöyledir;

Tablo 3.3. Ölçeklerin Puanlandırılması Verilen Ağırlık Nitelik Grupları.

Yeterlik Ölçeği		Tutum Ölçeği	
Verilen Ağırlık		Nitelik grubu	Sınırı
5	Kesinlikle Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	4.20-5.00
4	Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	3.40-4.19
3	Kısmen Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	2.60-3.39
2	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	1.80-2.59
1	Kesinlikle Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	1-1.79

BÖLÜM 4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmadan elde edilen veriler, üç ayrı başlık altında ayrı ayrı ele alınmış ve yorumlanmıştır. Birinci bölümde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri incelenirken, ikinci bölümde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ele alınmıştır. Bununla birlikte alt başlıklar altında bağımsız değişkenler (cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, mezun olunan lise türü, not ortalaması, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu) açısından ayrı ayrı yer verilmiştir. En son bölümde ise öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki irdelenmiştir.

4.1. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri İle İlgili Bulgular

Tablo 4.1. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlikleri.

	İfadeler	\bar{X}	SS	Düzy
Sınıf Yönetimi ($\bar{X}=4,07$)	Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarını kontrol edebilirim.	4,13	,920	Katılıyorum
	Öğrenme için ayrılan süreyi etkili biçimde kullanabilirim.	4,10	,046	Katılıyorum
	Beden dilini etkili bir şekilde kullanabilirim.	4,12	,049	Katılıyorum
	Derste dili etkili kullanabilirim.	4,06	,049	Katılıyorum
	Öğrenme-öğretme sürecinde sınıf içinde oluşabilecek olumsuz davranışları engelleyebilirim.	3,95	,943	Katılıyorum
Öğrenci Katılımını Sağlama ($\bar{X}=4,02$)	Ders çalışma güçlüğü olan öğrencileri belirleyebilirim.	3,97	,959	Katılıyorum
	Derste başarısız olan öğrencileri motive edebilirim.	3,99	,992	Katılıyorum
	İletişim sorunu yaşayan öğrencilere yardım edebilirim.	4,04	,982	Katılıyorum
	Öğrencileri derse güdüleyebilirim.	4,06	,991	Katılıyorum
	Öğrenme sürecinde uygun pekiştiriciler kullanabilirim.	4,04	,997	Katılıyorum
	Öğrenme yetersizliği yaşayan öğrencileri belirleyebilirim.	4,01	,992	Katılıyorum
Öğretim Stratejileri ($\bar{X}=4,07$)	Sınıf içi etkinlikleri öğrenci seviyelerini dikkate alarak planlayabilirim.	4,01	,961	Katılıyorum
	Öğrenme etkinliklerini düzenlerken farklı öğretim yöntemleri kullanabilirim.	4,05	1,001	Katılıyorum
	Bir konuyu işlerken onu ilgili olduğu diğer disiplinlerle ilişkilendirebilirim.	3,97	,985	Katılıyorum
	Öğretimini yaptığım konu ile ilgili öğrencilerin sıklıkla hata yaptıkları yerlere ilişkin uygun kodlama stratejileri kullanabilirim.	3,99	,997	Katılıyorum
	Dersin başında öğrencilerin dikkatini çekecek etkinlikler düzenleyebilirim.	4,09	,971	Katılıyorum
	Anlaşılması güç konuları kolaylaştırmak için farklı teknikler kullanabilirim.	4,11	,974	Katılıyorum
	Öğrencilerin öğrenmekte güçlük çektikleri konuları tekrar tekrar açıklayabilirim.	4,07	,960	Katılıyorum
	Dersi günlük yaşamla ilişkilendirebilirim.	4,13	,893	Katılıyorum
	Öğrenme-öğretme sürecini düzenlerken bireysel farklılıkları dikkate alırım.	4,08	,957	Katılıyorum
	Alanın ilgili öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanabilirim.	4,15	,910	Katılıyorum
GENEL		4,05	,661	Katılıyorum

Tablo 4.1. incelendiğinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri genel olarak ($\bar{X}=4,05$) katılıyorum düzeyinde olup öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri yüksek düzeydedir. Alt boyutlara ilişkin özyeterlikler incelendiğinde sınıf yönetimi ($\bar{X}= 4,07$), öğrenci katılımını sağlama ($\bar{X}= 4,02$) ve öğretim stratejileri ($\bar{X}= 4,07$) boyutlarında da katılıyorum düzeyindedir.

Sınıf yönetimi boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adaylarının ifadelerine en yüksek düzeyde "Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarını kontrol edebilirim" ($\bar{X}=4,13$) ve "Beden dilini etkili bir şekilde kullanabilirim" ($\bar{X}=4,12$) yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenci katılımını sağlama boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adaylarının ifadelerine en yüksek düzeyde "Öğrencileri derse güdüleyebilirim" ($\bar{X}=4,06$), " İletişim sorunu yaşayan öğrencilere yardım edebilirim" ($\bar{X}=4,04$) ve "Öğrenme sürecinde uygun pekiştiriciler kullanabilirim" ($\bar{X}=4,04$) yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğretim stratejileri boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adaylarının ifadelerine en yüksek düzeyde "Alanın ilgili öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanabilirim" ($\bar{X}=4,15$) ve "Dersi günlük yaşamla ilişkilendirebilirim" ($\bar{X}=4,13$) yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.2. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlikleri İle İlgili Bulgular

Öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, mezun olunan lise türü, not ortalaması, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ile ilgili bulgulara Tablo 4.2 ile Tablo 4.16 arasında yer verilmiştir.

Tablo 4.2. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin T-Testi Sonuçları.

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p	Etki Büyüklüğü																																
GENEL	Erkek	193	3,99	,674	-1,907	,057																																	
	Kadın	203	4,12	,643				Sınıf Yönetimi	Erkek	193	4,07	,782	-,129	,898		Kadın	203	4,08	,763	Öğrenci Katılımını Sağlama	Erkek	193	3,96	,757	-1,623	,105		Kadın	203	4,08	,806	Öğretim Stratejileri	Erkek	193	3,98	,734	-2,611	,009	.25
Sınıf Yönetimi	Erkek	193	4,07	,782	-,129	,898																																	
	Kadın	203	4,08	,763				Öğrenci Katılımını Sağlama	Erkek	193	3,96	,757	-1,623	,105		Kadın	203	4,08	,806	Öğretim Stratejileri	Erkek	193	3,98	,734	-2,611	,009	.25	Kadın	203	4,16	,664								
Öğrenci Katılımını Sağlama	Erkek	193	3,96	,757	-1,623	,105																																	
	Kadın	203	4,08	,806				Öğretim Stratejileri	Erkek	193	3,98	,734	-2,611	,009	.25	Kadın	203	4,16	,664																				
Öğretim Stratejileri	Erkek	193	3,98	,734	-2,611	,009	.25																																
	Kadın	203	4,16	,664																																			

Tablo 4.2 incelendiğinde genel olarak bayan öğretmen adaylarının ($\bar{X}=4,12$) ortalamalarının erkek öğretmen adaylarının ($\bar{X}=3,99$) ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında; sınıf yönetimi ($\bar{X}=4,08$), öğrenci katılımını sağlama ($\bar{X}=4,08$) ve öğretim stratejileri ($\bar{X}=4,16$) boyutlarında bayan öğretmen adaylarının ortalamaları erkek öğretmen adaylarının ortalamalarından yüksektir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonucunda öğretim stratejileri boyutunda aradaki farkın anlamlı olduğu ($t=-2,611$ $p<.05$), sınıf yönetimi ve öğrenci katılımını sağlama boyutlarında ise aradaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p>.05$).

Gruplar arası ortalama farklar ise öğretim stratejileri boyutunda ($t=-2,611$; $p<.05$) kadın öğretmen adaylarının lehine istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu anlamlı farklılığın etki büyüklüğü ise düşük düzeydedir (Cohen's $d=.25$). Bu sonuç öğretim stratejileri boyutunda kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Elde edilen bu bulgular öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz

yeterlikleri üzerinde genel olarak etkili olmadığını ancak ölçek alt boyutlarından öğretim stratejileri boyutunda etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.3. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin T-Testi Sonuçları.

	Sınıf	N	\bar{X}	SS	t	p
GENEL	3. Sınıf	207	4,05	,682	,039	,969
	4. Sınıf	189	4,05	,639		
Sınıf Yönetimi	3. Sınıf	207	4,09	,805	,455	,649
	4. Sınıf	189	4,05	,735		
Öğrenci Katılımını Sağlama	3. Sınıf	207	4,02	,808	,081	,936
	4. Sınıf	189	4,01	,756		
Öğretim Stratejileri	3. Sınıf	207	4,06	,726	-,225	,822
	4. Sınıf	189	4,07	,684		

Tablo 4.3. incelendiğinde genel olarak 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ortalamaları ($\bar{X}=4,05$) ile 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ortalamalarının ($\bar{X}=4,05$) eşit olduğu görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında; sınıf yönetimi ($\bar{X}=4,09$) ve öğrenci katılımını sağlama ($\bar{X}=4,02$) boyutlarında 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ortalamaları yüksek iken öğretim stratejileri alt boyutunda ise 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ortalamalarının ($\bar{X}=4,07$) yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin sınıf seviyesine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonucunda gruplar arası ortalama farkların hiçbir boyutta istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir ($p>.05$). Buna göre, sınıf seviyesinin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerini etkileyen bir faktör olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.4. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Gelir Durumları	N	\bar{X}	SS
GENEL	750 TL'ye kadar	180	4,08	,666
	751-1000	79	4,04	,572
	1001-1250	44	3,90	,802
	1251-1500	52	3,97	,663
	1501 ve üzeri	41	4,23	,611
Sınıf Yönetimi	750 TL'ye kadar	180	4,08	,793
	751-1000	79	4,05	,666
	1001-1250	44	3,89	,951
	1251-1500	52	4,11	,688
	1501 ve üzeri	41	4,26	,743
Öğrenci Katılımını Sağlama	750 TL'ye kadar	180	4,10	,741
	751-1000	79	3,96	,666
	1001-1250	44	3,79	1,070
	1251-1500	52	3,88	,791
	1501 ve üzeri	41	4,18	,737
Öğretim Stratejileri	750 TL'ye kadar	180	4,07	,743
	751-1000	79	4,08	,640
	1001-1250	44	3,98	,751
	1251-1500	52	3,96	,728
	1501 ve üzeri	41	4,24	607

Tablo 4.4 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın 1501 TL ve üzeri gelire sahip öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise 1001-1250 TL gelire sahip öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında sınıf yönetimi ($\bar{X}=4,26$), öğrenci katılımını sağlama ($\bar{X}=4,18$) ve öğretim stratejileri ($\bar{X}=4,24$) boyutlarında en yüksek ortalamanın 1501 TL ve üzeri gelire sahip öğretmen adayların

da olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının gelir durumlarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara Tablo 4.5’te yer verilmiştir.

Tablo 4.5. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	2,715	4	,679	1,560	,184	
	Gruplar içi	170,124	391	,435			
	Toplam	172,839	395				
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	3,059	4	,765	1,285	,275	
	Gruplar içi	232,626	391	,595			
	Toplam	235,684	395				
Öğrenci Katılımını Sağlama	Gruplar arası	5,879	4	1,470	2,431	,047	.01
	Gruplar içi	236,361	391	,605			
	Toplam	242,240	395				
Öğretim Stratejileri	Gruplar arası	2,190	4	,547	1,099	,357	
	Gruplar içi	194,695	391	,498			
	Toplam	196,884	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin gelir durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı (F=1,560, p>.05) görülmektedir. Bu sonuç gelir durumlarının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili değişken olmadığını göstermektedir.

Alt boyutlara bakıldığında gruplar arası ortalamaların öğrenci katılımını sağlama boyutunda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=1.470$, $p<.05$) görülmektedir. Öğrenci katılımını sağlama boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.01$) olup toplam varyansın % 1'ini açıklamaktadır. Sınıf yönetimi ve öğretim stratejileri boyutlarında ise istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ($p>.05$) görülmektedir. Öğrenci katılımını sağlama boyutunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinde gelir durumlarına göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.6'da yer verilmiştir.

Tablo 4.6. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

Değişken	(I) gelir durumu	(J) gelir durumu	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
Öğrenci Katılımın Sağlama	1,00 750tl	2,00 751-1000	,14327	,10493	,173
		3,00 1001-1250	,31195(*)	,13076	,018
		4,00 1251-1500	,22279	,12241	,070
		5,00 1501 ve üstü	-,07552	,13455	,575
	2,00 751-1000	1,00 750tl	-,14327	,10493	,173
		3,00 1001-1250	,16868	,14626	,249
		4,00 1251-1500	,07952	,13884	,567
		5,00 1501 ve üstü	-,21879	,14965	,145
	3,00 1001-1250	1,00 750tl	-,31195(*)	,13076	,018
		2,00 751-1000	-,16868	,14626	,249
		4,00 1251-1500	-,08916	,15926	,576
		5,00 1501 ve üstü	-,38747(*)	,16877	,022
	4,00 1251-1500	1,00 750tl	-,22279	,12241	,070
		2,00 751-1000	-,07952	,13884	,567
		3,00 1001-1250	,08916	,15926	,576
		5,00 1501 ve üstü	-,29831	,16239	,067
	5,00 1501 ve üstü	1,00 750tl	,07552	,13455	,575
		2,00 751-1000	,21879	,14965	,145
		3,00 1001-1250	,38747(*)	,16877	,022
		4,00 1251-1500	,29831	,16239	,067

Tablo 4.6'da gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; öğrenci katılımını sağlama boyutunda ortalamalar arası anlamlı farklılığın gelir durumu 750 TL'ye kadar olan öğretmen adayları ile gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adayları arasında gelir durumu 750 TL'ye kadar olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$)

oluştugu, ayrıca gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adayları ile gelir durumu 1501 TL ve üstü gelire sahip öğretmen adayları arasında gelir durumu 1501 TL ve üstü gelire sahip öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$) olduğu görülmektedir. Bu durum gelir durumu 750 TL'ye kadar olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adaylarından yüksek olduğu, gelir durumu 1501 TL ve üstü gelire sahip öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adaylarından yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.7. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Mezun Olunan Lise Türü	N	\bar{X}	SS
GENEL	Spor Lisesi	42	3,89	,645
	Anadolu Lisesi	150	4,04	,692
	Meslek Lisesi	133	4,06	,652
	Genel Lise	71	4,16	,610
Sınıf Yönetimi	Spor Lisesi	42	4,02	,804
	Anadolu Lisesi	150	4,05	,795
	Meslek Lisesi	133	4,05	,776
	Genel Lise	71	4,02	,693
Öğrenci Katılımını Sağlama	Spor Lisesi	42	3,80	,826
	Anadolu Lisesi	150	3,99	,788
	Meslek Lisesi	133	4,04	,786
	Genel Lise	71	4,15	,720
Öğretim Stratejileri	Spor Lisesi	42	3,88	,706
	Anadolu Lisesi	150	4,07	,729
	Meslek Lisesi	133	4,08	,717
	Genel Lise	71	4,15	,623

Tablo 4.7 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın genel lise ($\bar{X}=4,16$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise spor lisesi ($\bar{X}=3,89$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında sınıf yönetimi alt boyutunda en yüksek ortalamanın Anadolu Lisesi ($\bar{X}=4,05$) ve meslek lisesi ($\bar{X}=4,05$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın spor lisesi ($\bar{X}=4,05$) ve genel lise ($\bar{X}=4,05$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu; öğrenci katılımını sağlama alt boyutunda en yüksek ortalamanın genel lise ($\bar{X}=4,15$), en düşük ortalamanın spor lisesi ($\bar{X}=3,80$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu; öğretim stratejileri alt boyutunda ise en yüksek ortalamanın genel lise ($\bar{X}=4,05$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise spor lisesi ($\bar{X}=3,88$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara Tablo 4.8’ de yer verilmiştir.

Tablo 4.8. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
GENEL	Gruplar arası	2,004	3	,668	1,533	,205
	Gruplar içi	170,835	392	,436		
	Toplam	172,839	395			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	1,436	3	,479	,801	,494
	Gruplar içi	234,248	392	,598		
	Toplam	235,684	395			
Öğrenci Katılımını Sağlama	Gruplar arası	3,577	3	1,192	1,959	,120
	Gruplar içi	238,663	392	,609		
	Toplam	242,240	395			
		2,000	3	,667	1,341	,261

Öğretim Stratejileri	Gruplar arası			
	Gruplar içi	194,885	392	,497
	Toplam	196,884	395	

Tablo 4.8 incelendiğinde genel olarak gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ($F=1,533$ $p>.05$) görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında da gruplar arası ortalamaların hiçbir boyutta istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ($p>.05$) görülmektedir. Bu sonuç öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerini etkileyen bir faktör olmadığını göstermektedir.

Tablo 4.9. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Not Ortalaması	N	\bar{X}	SS
GENEL	0-1,99	16	3,40	,863
	2,00-2,99	204	4,04	,621
	3,00-4,00	176	4,12	,657
Sınıf Yönetimi	0-1,99	16	3,42	1,172
	2,00-2,99	204	4,05	,706
	3,00-4,00	176	4,15	,776
Öğrenci Katılımını Sağlama	0-1,99	16	3,39	1,172
	2,00-2,99	204	4,00	,716
	3,00-4,00	176	4,09	,792
Öğretim Stratejileri	0-1,99	16	3,40	,855
	2,00-2,99	204	4,06	,682
	3,00-4,00	176	4,13	,691

Tablo 4.9 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın 3,00-4,00 ($\bar{X}=4,12$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise 0-1,99 ($\bar{X}=3,40$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir. Alt

boyutlara bakıldığında sınıf yönetimi alt boyutunda en yüksek ortalamanın 3,00-4,00 ($\bar{X}=4,15$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın 0-1,99 ($\bar{X}=3,42$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında olduğu; öğrenci katılımını sağlama alt boyutunda en yüksek ortalamanın 3,00-4,00 ($\bar{X}=4,09$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın 0-1,99 ($\bar{X}=3,39$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında olduğu; öğretim stratejileri alt boyutunda en yüksek ortalamanın 3,00-4,00 ($\bar{X}=4,13$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın 0-1,99 ($\bar{X}=3,40$) not ortalamasına sahip olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının not ortalamalarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara Tablo 4.10' da yer verilmiştir

Tablo 4.10. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamalarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	7,641	2	3,821	9,089	,000	
	Gruplar içi	165,198	393	,420			.04
	Toplam	172,839	395				
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	8,055	2	4,027	6,953	,001	
	Gruplar içi	227,630	393	,579			.03
	Toplam	235,684	395				
Öğrenci Katılımını Sağlama	Gruplar arası	7,262	2	3,631	6,073	,003	
	Gruplar içi	234,978	393	,598			.03
	Toplam	242,240	395				
Öğretim Stratejileri	Gruplar arası	7,722	2	3,861	8,021	,000	
	Gruplar içi	189,163	393	,481			.04
	Toplam	196,884	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin not ortalamasına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=9,089$, $p<.05$) görülmektedir. Anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.04$) olup toplam varyansın % 4' ünü açıklamaktadır. Bu sonuç not ortalamasının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlara bakıldığında gruplar arası ortalamaların sınıf yönetimi ($F=6.953$, $p<.05$), öğrenci katılımını sağlama ($F=6.073$, $p<.05$) ve öğretim stratejileri ($F=8.021$, $p<.05$) boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.03$) olup toplam varyansın % 3' ünü açıklamaktadır. Öğrenci katılımını sağlama boyutunda

görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.03$) olup toplam varyansın % 3'ünü açıklamaktadır. Öğretim stratejileri boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.04$) olup toplam varyansın % 4' ünü açıklamaktadır.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinde not ortalamasına göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.11'de yer verilmiştir.

Tablo 4.11. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamalarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

Değişken	(I) Not Ortalaması	(J)Not Ortalaması	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
Öğretim Stratejileri	1,00 0-1,99	2,00 2,00-2,99	-,66336(*)	,18012	,001
		3,00 3,00-4,00	-,72557(*)	,18116	,000
	2,00 2,00-2,99	1,00 0-1,99	,66336(*)	,18008	,001
		3,00 3,00-4,00	-,6221	,07137	,659
	3,00 3,00-4,00	1,00 0-1,99	,72557(*)	,18116	,000
		2,00 2,00-2,99	,06221	,07137	,659
Öğrenci Katılımını Sağlama	1,00 0-1,99	2,00 2,00-2,99	-,61315(*)	,20075	,007
		3,00 3,00-4,00	-,69981(*)	,20191	,002
	2,00 2,00-2,99	1,00 0-1,99	,61315(*)	,20075	,007
		3,00 3,00-4,00	-,08666	,07955	,521
	3,00 3,00-4,00	1,00 0-1,99	,69981(*)	,20191	,002
		2,00 2,00-2,99	,08666	,07955	,521
Sınıf Yönetimi	1,00 0-1,99	2,00 2,00-2,99	-,63382(*)	,19759	,004
		3,00 3,00-4,00	-,73409(*)	,19872	,001
	2,00 2,00-2,99	1,00 0-1,99	,63382(*)	,19759	,004
		3,00 3,00-4,00	-,10027	,07830	,407
	3,00 3,00-4,00	1,00 0-1,99	,73409(*)	,19872	,001
		2,00 2-2,99	,10027	,07830	,407
Genel	1,00 0-1,99	2,00 2,00-2,99	-,64198(*)	,16832	,000
		3,00 3,00-4,00	-,72024(*)	,16929	,000
	2,00 2,00-2,99	1,00 0-1,99	,64198(*)	,16832	,000
		3,00 3,00-4,00	-,07826	,06670	,470
	3,00 3,00-4,00	1,00 0-1,99	,72024(*)	,16929	,000
		2,00 2,00-2,99	,07826	,06670	,470

Tablo 4.11' de gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ölçek genelinde ve tüm alt boyutlarda ortalamalar arası anlamlı farklılığın, ortalaması 0-1,99 olan öğretmen adayları ile ortalaması 2,00-2,99 ve 3,00-4,00 olan öğretmen adayları arasında ortalaması 2,00-2,99 ve 3,00-4,00 olan öğretmen adayları lehine ($p<.05$) olduğu görülmektedir. Bu durum not ortalaması yüksek olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin not ortalaması düşük olan öğretmen adaylarından yüksek olduğunu göstermektedir. Elde edilen bu bulgular not ortalamasının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.12. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Anne Eğitim Durumu	N	\bar{X}	SS
GENEL	Okuryazar Değil	42	4,01	,736
	İlkokul	182	4,02	,648
	Ortaokul	98	4,16	,656
	Lise	50	3,98	,609
	Üniversite	24	4,06	,742
Sınıf Yönetimi	Okuryazar Değil	42	4,00	,942
	İlkokul	182	3,98	,748
	Ortaokul	98	4,27	,692
	Lise	50	4,10	,746
	Üniversite	24	4,10	,892
Öğrenci Katılımını Sağlama	Okuryazar Değil	42	4,00	,936
	İlkokul	182	3,98	,720
	Ortaokul	98	4,07	,830
	Lise	50	3,98	,767
	Üniversite	24	4,20	,813
Öğretim Stratejileri	Okuryazar Değil	42	4,03	,684

İlkokul	182	4,07	,716
Ortaokul	98	4,17	,674
Lise	50	3,93	,638
Üniversite	24	3,97	,895

Tablo 4.12 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın annesi ortaokul ($\bar{X}=4,16$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise annesi lise ($\bar{X}=3,98$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir . Alt boyutlara bakıldığında sınıf yönetimi alt boyutunda en yüksek ortalamanın annesi ortaokul ($\bar{X}=4,27$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın annesi ilkokul ($\bar{X}=3,98$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu; öğrenci katılımını sağlama alt boyutunda en yüksek ortalamanın annesi üniversite ($\bar{X}=4,20$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın annesi ilkokul ve lise ($\bar{X}=3,98$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu; öğretim stratejileri alt boyutunda en yüksek ortalamanın annesi ortaokul ($\bar{X}=4,17$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın annesi lise ($\bar{X}=3,93$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının anne eğitim durumuna göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.13.'de yer verilmiştir.

Tablo 4.13. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	1,718	4	,430	,982	,417	
	Gruplar içi	171,121	391	,438			
	Toplam	172,839	395				
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	5,786	4	1,447	2,460	,045	.02
	Gruplar içi	229,898	391	,588			
	Toplam	235,684	395				
Öğrenci Katılımını Sağlama	Gruplar arası	1,404	4	,351	,570	,685	
	Gruplar içi	240,836	391	,616			
	Toplam	242,240	395				
Öğretim Stratejileri	Gruplar arası	2,270	4	,567	1,140	,337	
	Gruplar içi	194,615	391	,498			
	Toplam	196,884	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin anne eğitim durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ($F=,982$, $p.>05$) görülmektedir. Bu sonuç anne eğitim durumunun öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili bir değişken olmadığını göstermektedir.

Alt boyutlara bakıldığında gruplar arası ortalamaların sınıf yönetimi ($F=2460$, $p<.05$) alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinde anne eğitim durumuna göre sınıf yönetimi alt boyutunda hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.14’de yer verilmiştir.

Tablo 4.14. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

Değişken	(I) anne eğitim durumu	(J) anne eğitim durumu	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
Sınıf Yönetimi	1,00 okuryazardeğil	2,00 ilkokul	,01978	,13126	,880
		3,00 ortaokul	-,27347	,14142	,054
		4,00 lise	-,10000	,16050	,534
		5,00 üniversite	-,10833	,19621	,581
	2,00 ilkokul	1,00 okuryazardeğil	-,01978	,13126	,880
		3,00 ortaokul	-,29325(*)	,09607	,002
		4,00 lise	-,11978	,12243	,329
		5,00 üniversite	-,12811	,16652	,442
	3,00 ortaokul	1,00 okuryazardeğil	,27347	,14142	,054
		2,00 ilkokul	,29325(*)	,09607	,002
		4,00 lise	,17347	,13326	,194
		5,00 üniversite	,16514	,17464	,345
	4,00 lise	1,00 okuryazardeğil	,10000	,16050	,534
		2,00 ilkokul	,11978	,12243	,329
		3,00 ortaokul	-,17347	,13326	,194
		5,00 üniversite	-,00833	,19042	,965
	5,00 üniversite	1,00 okuryazardeğil	,10833	,19621	,581
		2,00 ilkokul	,12811	,16652	,442
		3,00 ortaokul	-,16514	,17464	,345
		4,00 lise			
			,00833	,19042	,965

Tablo 4.14’de sınıf yönetimi alt boyutuna ilişkin gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ortalamalar arası anlamlı farklılığın, annesi ilkokul mezunu olan öğretmen adaylarının ile annesi ortaokul mezunu olan öğretmen adaylarının arasında annesi ortaokul mezunu olan öğretmen adaylarının lehine($p<.05$) oluştuğu görülmektedir.

Tablo 4.15. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Baba Eğitim Durumu	N	\bar{X}	SS
GENEL	Okuryazar Değil	11	3,69	,971
	İlkokul	133	4,00	,657
	Ortaokul	121	4,15	,614
	Lise	85	3,95	,673
	Üniversite	46	4,22	,626
Sınıf Yönetimi	Okuryazar Değil	11	3,61	1,321
	İlkokul	133	4,03	,746
	Ortaokul	121	4,15	,725
	Lise	85	3,96	,786
	Üniversite	46	4,31	,711
Öğrenci Katılımını Sağlama	Okuryazar Değil	11	3,54	1,267
	İlkokul	133	3,89	,770
	Ortaokul	121	4,12	,777
	Lise	85	4,03	,728
	Üniversite	46	4,18	,721
Öğretim Stratejileri	Okuryazar Değil	11	3,81	,836
	İlkokul	133	4,05	,721
	Ortaokul	121	4,17	,604
	Lise	85	3,90	,763
	Üniversite	46	4,19	,717

Tablo 4.15 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın babası üniversite ($\bar{X}=4,22$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise babası okuryazar olmayan ($\bar{X}=3,69$) öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir. Alt boyutlara bakıldığında tüm alt boyutlarda ölçek genelinde olduğu gibi en yüksek ortalamanın

babası üniversite mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise babası okuryazar olmayan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının baba eğitim durumuna göre öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.16.'da yer verilmiştir.

Tablo 4.16. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterliklerine İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	5,166	4	1,292	3,012	,018	
	Gruplar içi	167,673	391	,429			.02
	Toplam	172,839	395				
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	6,899	4	1,725	2,948	,020	
	Gruplar içi	228,786	391	,585			.02
	Toplam	235,684	395				
Öğrenci Katılımını Sağlama	Gruplar arası	7,218	4	1,804	3,002	,018	.02
	Gruplar içi	235,022	391	,601			
	Toplam	242,240	395				
Öğretim Stratejileri	Gruplar arası	5,197	4	1,299	2,650	,033	.02
	Gruplar içi	191,688	391	,490			
	Toplam	196,884	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin baba eğitim durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=3,012$, $p<.05$) görülmektedir. Anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır. Bu

sonuç baba eğitim durumunun öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlara bakıldığında gruplar arası ortalamaların sınıf yönetimi ($F=2.948$, $p<.05$), öğrenci katılımını sağlama ($F=3.002$, $p<.05$) ve öğretim stratejileri ($F=2.650$, $p<.05$) boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı görülmektedir. Sınıf yönetimi boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır. Öğrenci katılımını sağlama boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır. Öğretim stratejileri boyutunda görülen anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinde baba eğitim durumuna göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.17' de yer verilmiştir.

Tablo 4.17. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

Değişken	(I) baba eğitim durumu	(J) baba eğitim durumu	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
Öğretim Stratejileri	1,00 okuryazardeğil	2,00 ilkokul	-,23595	,21967	,283
		3,00 ortaokul	-,36033	,22050	,103
		4,00 lise	-,08770	,22436	,696
		5,00 üniversite	-,37964	,23500	,107
		2,00 ilkokul	1,00 okuryazardeğil	,23595	,21967
	3,00 ortaokul	3,00 ortaokul	-,12438	,08796	,158
		4,00 lise	,14825	,09723	,128
		5,00 üniversite	-,14369	,11977	,231
		1,00 okuryazardeğil	,36033	,22050	,103
		2,00 ilkokul	,12438	,08796	,158
	4,00 lise	4,00 lise	,27263(*)	,09909	,006
		5,00 üniversite	-,01931	,12128	,874
		1,00 okuryazardeğil	,08770	,22436	,696
		2,00 ilkokul	-,14825	,09723	,128
		3,00 ortaokul	-,27263(*)	,09909	,006
	5,00 üniversite	5,00 üniversite	-,29194(*)	,12816	,023
		1,00 okuryazardeğil	,37964	,23500	,107
		2,00 ilkokul	,14369	,11977	,231
		3,00 ortaokul	,01931	,12128	,874
		4,00 lise	,29194(*)	,12816	,023
Öğrenci Katılımını Sağlama	1,00 okuryazardeğil	2,00 ilkokul	-,35304	,24323	,147
		3,00 ortaokul	-,58402(*)	,24415	,017
		4,00 lise	-,49180(*)	,24843	,048
		5,00 üniversite	-,64295(*)	,26021	,014
		2,00 ilkokul	1,00 okuryazardeğil	,35304	,24323
	3,00 ortaokul	3,00 ortaokul	-,23098(*)	,09740	,018
		4,00 lise	-,13876	,10766	,198
		5,00 üniversite	-,28991(*)	,13261	,029
		1,00 okuryazardeğil	,58402(*)	,24415	,017
		2,00 ilkokul	,23098(*)	,09740	,018
	4,00 lise	4,00 lise	,09222	,10972	,401
		5,00 üniversite	-,05893	,13429	,661
		1,00 okuryazardeğil	,49180(*)	,24843	,048
		2,00 ilkokul	,13876	,10766	,198
		3,00 ortaokul	-,09222	,10972	,401
	5,00 üniversite	5,00 üniversite	-,15115	,14191	,287
		1,00 okuryazardeğil	,64295(*)	,26021	,014
		2,00 ilkokul	,28991(*)	,13261	,029
		3,00 ortaokul	,05893	,13429	,661
		4,00 lise	,15115	,14191	,287
Genel	1,00 okuryazardeğil	2,00 ilkokul	-,31345	,20545	,128
		3,00 ortaokul	-,46596(*)	,20622	,024
		4,00 lise	-,26422	,20983	,209

Sınıf Yönetimi	2,00 ilkokul	5,00 üniversite	-,52993(*)	,21979	,016
		1,00 okuryazardeğil	,31345	,20545	,128
		3,00 ortaokul	-,15251	,08227	,065
		4,00 lise	,04922	,09094	,589
		5,00 üniversite	-,21648	,11201	,054
	3,00 ortaokul	1,00 okuryazardeğil	,46596(*)	,20622	,024
		2,00 ilkokul	,15251	,08227	,065
		4,00 lise	,20174(*)	,09268	,030
		5,00 üniversite	-,06397	,11343	,573
		1,00 okuryazardeğil	,26422	,20983	,209
	4,00 lise	2,00 ilkokul	-,04922	,09094	,589
		3,00 ortaokul	-,20174(*)	,09268	,030
		5,00 üniversite	-,26570(*)	,11986	,027
		1,00 okuryazardeğil	,52993(*)	,21979	,016
		2,00 ilkokul	,21648	,11201	,054
	5,00 üniversite	3,00 ortaokul	,06397	,11343	,573
		4,00 lise	,26570(*)	,11986	,027
		2,00 ilkokul	-,42092	,23999	,080
		3,00 ortaokul	-,53554(*)	,24089	,027
		4,00 lise	-,34417	,24511	,161
	2,00 ilkokul	5,00 üniversite	-,69486(*)	,25674	,007
		1,00 okuryazardeğil	,42092	,23999	,080
		3,00 ortaokul	-,11462	,09610	,234
		4,00 lise	,07674	,10622	,470
		5,00 üniversite	-,27395(*)	,13084	,037
	3,00 ortaokul	1,00 okuryazardeğil	,53554(*)	,24089	,027
		2,00 ilkokul	,11462	,09610	,234
		4,00 lise	,19137	,10826	,078
		5,00 üniversite	-,15932	,13250	,230
		1,00 okuryazardeğil	,34417	,24511	,161
4,00 lise	2,00 ilkokul	-,07674	,10622	,470	
	3,00 ortaokul	-,19137	,10826	,078	
	5,00 üniversite	-,35069(*)	,14001	,013	
	1,00 okuryazardeğil	,69486(*)	,25674	,007	
	2,00 ilkokul	,27395(*)	,13084	,037	
5,00 üniversite	3,00 ortaokul	,15932	,13250	,230	
	4,00 lise	,35069(*)	,14001	,013	

Tablo 4.17 'de ölçek geneline ilişkin gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ortalamalar arası anlamlı farklılığın, babası okuryazar olmayan öğretmen adayları ile babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p < .05$), babası ortaokul mezunu olan öğretmen adayları ile babası lise mezunu olan öğretmen adayları arasında babası ortaokul mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p < .05$) olduğu, babası lise mezunu

olan öğretmen adayları ile babası üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$) olduğu; öğretim stratejileri alt boyutunda babası lise mezunu olan öğretmen adayları ile babası ortaokul mezunu olan öğretmen adayları arasında babası ortaokul mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$), babası lise mezunu olan öğretmen adayları ile babası üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$); öğrenci katılımını sağlama alt boyutunda babası okuryazar olmayan öğretmen adayları ile babası ortaokul, lise ve üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası ortaokul, lise ve üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$), babası ilkokul mezunu olan öğretmen adayları ile babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adayları ile arasında babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$) olduğu; sınıf yönetimi alt boyutunda babası okuryazar olmayan öğretmen adayları ile babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası ortaokul ve üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$), babası ilkokul mezunu olan öğretmen adayları ile babası üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$), babası lise mezunu olan öğretmen adayları ile babası üniversite mezunu olan öğretmen adayları arasında babası üniversite mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$) olduğu görülmektedir.

4.3. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Düzeyleri İle İlgili Bulgular

Tablo 4.18. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Düzeyleri.

İfadeler	\bar{X}	SS	Düzyey
Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor	4,30	1,029	Tamamen Katılıyorum
Öğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor	3,68	1,545	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmen olmayı kendime yakıştıyorum.	4,25	1,079	Tamamen Katılıyorum
Tekrar bir meslek tercihte bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim.	3,98	1,180	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.	3,70	1,509	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum.	3,89	1,448	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum.	3,88	1,494	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum.	3,71	1,567	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum.	3,81	1,475	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnutum.	4,17	1,117	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum.	4,25	1,045	Tamamen Katılıyorum
Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.	4,10	1,095	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.	4,08	1,080	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kanısındayım.	3,91	1,168	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum.	3,14	1,608	Orta Düzeyde Katılıyorum
Öğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum.	3,92	1,220	Çoğunlukla Katılıyorum

Öğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum.	4,00	1,174	Çoğunlukla Katılıyorum
İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor.	4,17	1,081	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik yapan insanlara sempati duyarım.	3,91	1,268	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmen olacağımı düşünmek beni korkutuyor.	3,25	1,615	Orta Düzeyde Katılıyorum
Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem.	3,18	1,583	Orta Düzeyde Katılıyorum
Öğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum.	3,73	1,386	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor.	3,92	1,218	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim.	4,13	1,085	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım.	4,09	1,083	Çoğunlukla Katılıyorum
Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum.	4,08	1,064	Çoğunlukla Katılıyorum
Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağımı düşünüyorum.	4,10	1,080	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracığına inanıyorum.	4,15	1,064	Çoğunlukla Katılıyorum
Halen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim.	4,04	1,179	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.	2,66	1,485	Orta Düzeyde Katılıyorum
Öğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamına yön vermeyi gurur verici buluyorum.	3,82	1,313	Çoğunlukla Katılıyorum
Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.	2,85	1,596	Orta Düzeyde Katılıyorum
Öğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değer verileceğine inanıyorum.	3,95	1,204	Çoğunlukla Katılıyorum
Öğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.	4,18	1,080	Çoğunlukla Katılıyorum
GENEL	3,85	,657	Çoğunlukla Katılıyorum

Tablo 4.18 incelendiğinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları genel olarak ($\bar{X}=3,85$) çoğunlukla katılıyorum düzeyinde olup öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yüksek düzeydedir. Ölçeği oluşturan maddeler incelendiğinde öğretmen adaylarının ifadelerine en yüksek düzeyde "Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor" ($\bar{X}=4,30$), "Öğretmen olmayı kendime yakıştırıyorum" ($\bar{X}=4,25$) ve "Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum" ($\bar{X}=4,25$) yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.4. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlgili İlişkisel Bulgular

Öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf düzeyi, gelir durumu, mezun olunan lise türü, not ortalaması, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile ilgili bulgulara Tablo 4.19 ile Tablo 4.32 arasında yer verilmiştir.

Tablo 4.19. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları.

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Kadın	193	3,97	,638	-3,447	,001	.35
	Erkek	203	3,74	,657			

Tablo 4.19 incelendiğinde genel olarak kadın öğretmen adaylarının ($\bar{X}=3,97$) ortalamalarının erkek öğretmen adaylarının ($\bar{X}=3,74$) ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem için t testi sonucunda aradaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.05$). Bu anlamlı farklılığın etki büyüklüğü ise düşük düzeydedir (Cohen's $d=.35$). Buna göre cinsiyetin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının etkileyen bir faktör olduğu söylenebilir.

Tablo 4.20. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin T-Testi Sonuçları.

	Sınıf	N	\bar{X}	SS	t	p
GENEL	3. Sınıf	207	3,91	,664	1,965	,050
	4. Sınıf	189	3,78	,644		

Tablo 4.20 incelendiğinde genel olarak 3. sınıfta okuyan adayların ($\bar{X}=3,91$) ortalamalarının 4. sınıfta okuyan adayların ($\bar{X}=3,78$) ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf seviyelerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklemeler için t testi sonucunda aradaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. Buna göre sınıf seviyeleri öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının etkilemeyen bir faktör olduğu söylenebilir.

Tablo 4.21. Öğretmen adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Gelir Durumları	N	\bar{X}	SS
GENEL	750 TL'ye kadar	180	3,96	,644
	751-1000	79	3,70	,647
	1001-1250	44	3,78	,741
	1251-1500	52	3,72	,583
	1501 ve üzeri	41	3,93	,655

Tablo 4.21 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın gelir durumu 750 TL'ye kadar olan ($\bar{X}=3,96$) öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise gelir durumu 751-1000 TL olan ($\bar{X}=3,70$) öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının gelir durumlarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.22' de yer verilmiştir.

Tablo 4.22. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
	Gruplar arası	5,347	4	1,337	3,163	,014	.03
GENEL	Gruplar içi	165,215	391	,423			
	Toplam	170,562	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının gelir durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=3,163$, $p<.05$) görülmektedir. Anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.03$) olup toplam varyansın % 3' ünü açıklamaktadır. Bu sonuç gelir durumunun öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine tutumlarında gelir durumuna göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.23' de yer verilmiştir.

Tablo 4.23. Öğretmen Adaylarının Gelir Durumlarına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

(I) gelir durumu	(J) gelir durumu	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
1,00 750tl	2,00 751-1000	,26087(*)	,08773	,003
	3,00 1001-1250	,17396	,10932	,112
	4,00 1251-1500	,24338(*)	,10234	,018
	5,00 1501 ve üstü	,02868	,11249	,799
2,00 751-1000	1,00 750tl	-,26087(*)	,08773	,003
	3,00 1001-1250	-,08691	,12228	,478
	4,00 1251-1500	-,01749	,11608	,880
	5,00 1501 ve üstü	-,23219	,12512	,064
3,00 1001-1250	1,00 750tl	-,17396	,10932	,112
	2,00 751-1000	,08691	,12228	,478
	4,00 1251-1500	,06942	,13315	,602
	5,00 1501 ve üstü	-,14528	,14110	,304
4,00 1251-1500	1,00 750tl	-,24338(*)	,10234	,018
	2,00 751-1000	,01749	,11608	,880
	3,00 1001-1250	-,06942	,13315	,602
	5,00 1501 ve üstü	-,21470	,13576	,115
5,00 1501 ve üstü	1,00 750tl	-,02868	,11249	,799
	2,00 751-1000	,23219	,12512	,064
	3,00 1001-1250	,14528	,14110	,304
	4,00 1251-1500	,21470	,13576	,115

Tablo 4.23.'de gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ortalamalar arası anlamlı farklılığın, gelir durumu 750 TL ye kadar olan öğretmen adayları ile gelir durumu 751-1000 TL olan öğretmen adaylarının ve gelir durumu 1251-1500 TL olan öğretmen adayları arasında gelir durumu 750 TL'ye kadar olan öğretmen adaylarının lehine ($p<.05$) olduğu görülmektedir.

Tablo 4.24. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Lise Türü	N	\bar{X}	SS
GENEL	Spor Lisesi	42	3,53	,536
	Anadolu Lisesi	150	3,89	,687
	Meslek Lisesi	133	3,88	,607
	Genel Lise	71	3,90	,704

Tablo 4.24. incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın genel lise mezunu ($\bar{X}=3,90$) olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise spor lisesi ($\bar{X}=3,53$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.25.'de yer verilmiştir.

Tablo 4.25. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	4,968	3	1,656	3,920	,009	.02
	Gruplar içi	165,595	392	,422			
	Toplam	170,562	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun oldukları lise türüne göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=3,920$, $p<.05$) görülmektedir. Anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.02$) olup toplam varyansın % 2' sini açıklamaktadır. Bu sonuç mezun olunan lise türünün öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında mezun oldukları lise türüne göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.26.'da yer verilmiştir.

Tablo 4.26. Öğretmen Adaylarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

(I) mezun olunan lise	(J) mezun olunan lise	Ortalamlar Farkı (I-J)	SE	p
1,00 spor lisesi	2,00 anadolu lisesi	-,36630(*)	,11346	,001
	3,00 meslek lisesi	-,35165(*)	,11504	,002
	4,00 genel lise	-,37554(*)	,12652	,003
2,00 anadolu lisesi	1,00 spor lisesi	,36630(*)	,11346	,001
	3,00 meslek lisesi	,01465	,07741	,850
	4,00 genel	-,00924	,09363	,921
3,00 meslek lisesi	1,00 spor lisesi	,35165(*)	,11504	,002
	2,00 anadolu lisesi	-,01465	,07741	,850
	4,00 genel	-,02389	,09553	,803
4,00 genel lise	1,00 spor lisesi	,37554(*)	,12652	,003
	2,00 anadolu lisesi	,00924	,09363	,921
	3,00 meslek lisesi	,02389	,09553	,803

Tablo 4.26.'da gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ortalamalar arası anlamlı farklılığın, spor lisesi mezunu olan öğretmen adayları ile Anadolu lisesi, meslek lisesi ve genel lise mezunu olan öğretmen adayları arasında Anadolu lisesi, meslek lisesi ve genel lise mezunu olan öğretmen adaylarının lehine ($p < .05$) olduğu görülmektedir.

Tablo 4.27. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Not Ortalaması	N	\bar{X}	SS
GENEL	0-1,99	16	3,29	,342
	2,00-2,99	204	3,87	,696
	3,00-4,00	176	3,88	,610

Tablo 4.27 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın not ortalaması 3,00-4,00 ($\bar{X}=3,88$) olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise not ortalaması 0-1,99 ($\bar{X}=3,29$) olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının not ortalamalarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.28'de yer verilmiştir.

Tablo 4.28. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p	Etki Büyüklüğü
GENEL	Gruplar arası	5,199	2	2,600	6,178	,002	.03
	Gruplar içi	165,363	393	,421			
	Toplam	170,562	395				

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının not ortalamasına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaştığı ($F=6,178$, $p<.05$) görülmektedir. Anlamlı farklılığın etki büyüklüğü düşük düzeyde ($\eta^2=.03$) olup toplam varyansın % 3'ünü açıklamaktadır. Bu sonuç not ortalamasının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili bir değişken olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında not ortalamalarına göre hangi gruplar lehine farkın oluştuğunu belirlemek için Tukey testi yapılmış ve anlamlı farklılığın kaynağı belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara tablo 4.29'da yer verilmiştir.

Tablo 4.29. Öğretmen Adaylarının Not Ortalamasına Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Anlamlılık Düzeyleri.

(I) not ortalaması	(J) not ortalaması	Ortalamalar Farkı (I-J)	SE	p
1,00 0-1,99	2,00 2,00-2,99	-,57465(*)	,16841	,002
	3,00 3,00-4,00	-,58824(*)	,16938	,002
2,00 2,00-2,99	1,00 0-1,99	,57465(*)	,16841	,002
	3,00 3,00-4,00	-,01359	,06673	,977
3,00 3,00-4,00	1,00 0-1,99	,58824(*)	,16938	,002
	2,00 2,00-2,99	,01359	,06673	,977

Tablo 4.29'da gruplar arası ortalamalar incelendiğinde; ortalamalar arası anlamlı farklılığın, not ortalamaları 0-1,99 olan öğretmen adayları ile not ortalamaları 2,00-2,99 ve 3,00-4,00 olan öğretmen adayları arasında not ortalamaları 2,00-2,99 ve 3,00-4,00 olan öğretmen adayları lehine ($p<.05$) oluştuğu görülmektedir. Bu durum not

ortalamları arttıkça öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının da arttığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.30. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Anne Eğitim Durumu	N	\bar{X}	SS
GENEL	Okuryazar Değil	42	3,86	,669
	İlkokul	182	3,87	,664
	Ortaokul	98	3,89	,634
	Lise	50	3,80	,651
	Üniversite	24	3,61	,677

Tablo 4.30 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın annesi ortaokul ($\bar{X}=3,89$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise annesi üniversite ($\bar{X}=3,61$) mezunu olan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının anne eğitim durumuna göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.31.'de yer verilmiştir

Tablo 4.31. Öğretmen Adaylarının Anne Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
GENEL	Gruplar arası	1,827	4	,457	1,059	,377
	Gruplar içi	168,735	391	,432		
	Toplam	170,562	395			

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anne eğitim durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak

anlamli derecede farklılaşmadığı ($F=1,059$, $p>.05$) görülmektedir. Bu sonuç öğretmen adaylarının anne eğitim durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen bir faktör olmadığını göstermektedir.

Tablo 4.32. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ortalamaları ve Standart Sapma Değerleri.

	Baba Eğitim Durumu	N	\bar{X}	SS
GENEL	Okuryazar Değil	11	3,71	,870
	İlkokul	133	3,82	,676
	Ortaokul	121	3,91	,624
	Lise	85	3,87	,632
	Üniversite	46	3,80	,687

Tablo 4.32 incelendiğinde genel olarak en yüksek ortalamanın babası ortaokul ($\bar{X}=3,91$) mezunu olan öğretmen adaylarında, en düşük ortalamanın ise babası okuryazar ($\bar{X}=3,71$) olmayan öğretmen adaylarında olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının baba eğitim durumuna göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığının belirlenmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve elde edilen sonuçlara tablo 4.33'de yer verilmiştir.

Tablo 4.33. Öğretmen Adaylarının Baba Eğitim Durumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına İlişkin ANOVA Sonuçları.

	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	p
GENEL	Gruplar arası	,879	4	,220	,506	,731
	Gruplar içi	169,683	391	,434		
	Toplam	170,562	395			

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının baba eğitim durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü ANOVA sonucunda ölçek geneli gruplar arası ortalamaların istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılaşmadığı ($F=,506$, $p>.05$) görülmektedir. Bu sonuç öğretmen adaylarının baba eğitim durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyen bir faktör olmadığını göstermektedir.

4.5. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki İle İlgili Bulgular

Tablo 4.34. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki Sonuçları.

	YETERLİK ÖLÇEĞİ			
	Sınıf Yönetimi	Öğrenci Katılımını Sağlam	Öğretim Stratejileri	Genel
TUTUM ÖLÇEĞİ	,323(**) ,000	,412(**) ,000	,449(**) ,000	,457(**) ,000

Büyüköztürk (2014: 52) korelasyon katsayısının 1.00 olması durumunda mükemmel pozitif ilişkiyi; -1.00 olması durumunda mükemmel negatif ilişkiyi; 0.00 olması durumunda ilişkinin olmadığını, ayrıca korelasyon katsayısının 0.70-1.00 arasında olmasının yüksek; 0.70-0.30 arasında olmasının orta; 0.30-0.00 arasında olmasının ise düşük düzeyde bir ilişkiyi ifade ettiğini belirtmektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve yeterlikleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda; tutum ölçeği ile özyeterlik ölçeğinin alt boyutlarından sınıf yönetimi ($r=0,323$, $p<0,001$), öğrenci katılımını sağlama ($r=0,412$, $p<0,001$) ve öğretim stratejileri ($r=0,449$, $p<0,001$) arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenliğe ilişkin tutumlarından elde edilen sonuçlar alanyazın ile karşılaştırılarak tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

5.1. Tartışma ve Sonuç

5.1.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri genel olarak katılıyorum düzeyinde olup öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri araştırma sonuçlarında yüksek düzeyde bulunmuştur. Alan yazın incelendiğinde araştırma bulguları ile benzerlik gösteren çalışmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterliliklerinin yüksek düzeyde olduğu yer almaktadır (Yaman, 2017; Ünver, 2016). Benzer bir çalışmada Seçkin ve Başbay (2013) tarafından yapılmıştır. Araştırma bulgularına bakıldığında beden eğitimi öğretmen adaylarının özyeterlik inançlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bazı araştırmalarda öğretmen adaylarının özyeterliliklerinin yüksek düzeyde olmadığı fakat öz yeterlik alt boyutlarında yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur (Şahin, 2016; Alemdağ, 2015).

Genel olarak sınıf yönetimi boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adayları ifadelere en yüksek düzeyde "Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarını kontrol edebilirim" ve "Beden dilini etkili bir şekilde kullanabilirim" yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenci katılımını sağlama boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adayları ifadelere en yüksek düzeyde "Öğrencileri derse güdüleyebilirim", "İletişim sorunu yaşayan öğrencilere yardım edebilirim" ve "Öğrenme sürecinde uygun pekiştireçler kullanabilirim" yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğretim

stratejileri boyutunu oluşturan maddeler incelendiğinde, öğretmen adayları ifadelerine en yüksek düzeyde "Alanın ilgili öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanabilirim" ve "Dersi günlük yaşamla ilişkilendirebilirim" yönünde görüş bildirmişlerdir.

5.1.1.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri

Cinsiyet değişkeni beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri üzerinde genel olarak etkili değildir. Alanyazında cinsiyet değişkeninin özyeterlik üzerinde etkili bir bağımsız değişken olmadığını gösteren çalışmalar yer almaktadır (Yaman vd., 2004; Akbaş ve Çelikkaleli, 2006, 98; Yenice, 2012, 36; Çuhadar vd., 2013, 254). Ancak ölçek alt boyutlarından öğretim stratejileri boyutuna bakıldığında cinsiyet değişkeninin bu boyut üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Buna göre öğretim stratejileri boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmeni kadın adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri beden eğitimi ve spor öğretmeni erkek adaylarına göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Alemdağ (2015) beden eğitimi öğretmeni adayları üzerinde yaptığı çalışmada kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarında özyeterlik ortalamalarının daha yüksek olduğu sonucunu bulmuştur. Elde edilen bu sonuç araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Bunu yanı sıra alan yazın incelendiğinde Eryeren (2008) yaptığı çalışmada erkek ve kadın öğretmen adaylarının özyeterlik düzeylerini incelemiş ve kadın öğretmen adaylarının özyeterlik inanç düzeylerinin erkek öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu bulmuştur. Alanyazın incelendiğinde araştırma bulguları ile benzerlik gösteren çalışmaların yanında farklılık gösteren bulgularda yer almaktadır. Beden eğitimi öğretmeni adaylarının özyeterlik düzeylerine ilişkin cinsiyet değişkenine bakıldığında beden eğitimi ve spor öğretmeni kadın adaylarının beden eğitimi ve spor öğretmeni erkek adayların özyeterlik düzeylerinden daha düşük olduğu bulunmuştur (Tekeli, 2017; Şahin, 2016).

5.1.1.2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sınıf seviyesi değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlik düzeyleri

Araştırma bulguları incelendiğinde öğretmen adaylarının sınıf seviyesi öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri düzeyleri üzerinde etkili bir faktör olmadığı bulunmuştur. Alan yazındaki çalışmalara bakıldığında öz yeterlik düzeylerinde benzer sonuçlar bulunmuştur. Öz yeterlik alt boyutlarda farklılaştığı görülmektedir. Teknik beceri alt boyutunda sınıf düzeyinin etkili bir değişken olduğu bulunmuşken sosyal statü, bilişsel uygulamalar ve toplam öz yeterlik puanları sınıf düzeyine göre değişmediği görülmektedir (Yaman, 2017). Benzer çalışmada öğretmen adaylarının akademik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyine göre farklılaşmadığının tespit edildiği araştırma bulguları da mevcuttur (Çuhadar vd., 2013). Araştırma bulgularının aksine sınıf seviyelerinin öz yeterlilik üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalar yer almaktadır (Başar, 2018; Alemdağ, 2017). Yaman ve diğerleri (2004)'nin yapmış olduğu çalışmada öğretmen adaylarının öz yeterlik düzeylerinin bir takım değişkenle göre incelemiştir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında sınıf düzeyinin artması ile öz yeterlik düzeylerinde artış olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

5.1.1.3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının gelir durumu değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının gelir durumları öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri üzerinde genel olarak etkili değildir. Ancak ölçek alt boyutlarından öğrenci katılımını sağlama boyutunda etkilidir. Buna göre öğrenci katılımını sağlama boyutunda gelir durumu 750 TL'ye kadar olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyeterlikleri gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adaylarından, gelir durumu 1501 TL ve üstü gelire sahip öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri gelir durumu 1001-1250 TL arasında olan öğretmen adaylarından yüksektir. Alan yazın incelendiğinde Kılıç (2015, 49) yaptığı çalışmada farklı bölümlerde okuyan öğretmen adaylarının gelirlerinin öz yeterlik üzerinde etkili olmadığını bulmuştur. Benzer bir çalışmada (Altuntaş, Kul ve Karataş, 2016, 201) öğretmen adaylarının öz yeterlik ile aylık gelir değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulamamışlardır. Araştırma bulgularında farklı olarak öğretmen adaylarının

gelir durumlarının öz yeterlik düzeyleri üzerinde etkili olduğunun tespit edildiği çalışmalarda alan yazında yer almaktadır. Farklı bölümlerde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin gelir durumlarının öz yeterlik alt boyutlarında etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Alemdağ, 2013, 93).

5.1.1.4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun oldukları lise türü değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri

Mezun oldukları lise türü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkili değildir. Alan yazın incelendiğinde öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türlerinin öz yeterlik puanlarının toplamları üzerinde etkili olmadığı yalnız bazı alt boyutlarda öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türlerinin öz yeterlik düzeyleri üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşan çalışmalar vardır (Eryenen, 2008, 81). Araştırma bulguları ile farklı bulgular ortaya koyan çalışmalara bakıldığında Ülper ve Bağcı (2012) yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik algılarını farklı değişkenler açısından incelemişler ve mezun olunan okul türünün öz yeterlik algı düzeyleri üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

5.1.1.5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik başarıları değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri

Öğretmen adaylarının not ortalamaları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir. Ölçeğin tüm alt boyutlarında da öğretmen adaylarının not ortalamaları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir. Ortalaması 2-2,99, 3-3,99 ve 4-5 olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ortalaması 0-1,99 olan öğretmen adaylarından yüksektir. Bu durum not ortalaması yüksek olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinin not ortalaması düşük olan öğretmen adaylarından yüksek olduğunu göstermektedir. Alan yazın incelendiğinde araştırma bulguları ile paralellik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Eryenen (2008, 60) birinci sınıf dışındaki diğer tüm sınıfları dahil ettiği araştırma grubunda akademik başarı puanlarının öz yeterlik üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca ikinci sınıfta okuyan öğretmen adaylarının üçüncü

ve dördüncü sınıfta okuyan öğretmen adaylarından daha yüksek öz yeterlik düzeyine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer çalışmalarda araştırma bulgularını destekleyici nitelikte olduğu görülmektedir (Akbulut, 2006; Brookhart ve Freeman, 1992).

5.1.1.6. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının anne ve baba eğitim durumu değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyleri

Öğretmen adaylarının anne eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde genel olarak etkili değildir. Ancak ölçek alt boyutlarından sınıf yönetimi boyutunda etkilidir. Sınıf yönetimi alt boyutunda, annesi ortaokul mezunu olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri annesi ilkököl mezunu olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerinden yüksektir. Öğretmen adaylarının baba eğitim durumları incelendiğinde öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde baba eğitim durumlarının etkili olduğu bulunmuştur. Ölçeğin tüm alt boyutlarında da öğretmen adaylarının baba eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri üzerinde etkilidir. Öğretmen adaylarının anne eğitim durumlarının öz yeterlik düzeyinde farklılığa neden olmazken baba eğitim durumlarında öz yeterlik düzeyinde farklılık bulunmuştur (Alemdağ, 2015). Bir başka çalışmada anne eğitim durumunun artması ile öğretmen adaylarının da öz yeterlik düzeylerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır (Yaman, 2017, 96).

5.1.2. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyleri ile ilgili sonuçlar

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları çoğunlukla katılıyorum düzeyinde olup öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yüksek düzeydedir. Ölçeği oluşturan maddeler incelendiğinde öğretmen adayları ifadelerine en yüksek düzeyde "Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor", "Öğretmen olmayı kendime yakıştırıyorum" ve "Öğretmenlik mesleğinde karşılaştığım zorlukları aşabileceğime inanıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir. Alan yazın incelendiğinde araştırma bulguları ile paralellik gösteren çalışmalar bulunmaktadır (Dağ, 2010; Yalnız, 2010; Erdem, 2012).

5.1.2.1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Cinsiyet değişkeni beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde genel olarak etkili bulunmuştur. Alanyazında cinsiyet değişkeninin tutum üzerinde etkili bir bağımsız değişken olmadığını gösteren çalışmalar yer almaktadır (Dabat, 2010; Açışlı ve Kolomuç, 2012; Kesen ve Polat, 2014). Bu çalışmaların aksine araştırma bulguları ile benzerlik gösteren cinsiyet değişkeninin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalarda bulunmaktadır (Tekerek ve Polat, 2011; Camadan ve Duysak, 2010). Kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları erkek öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarından yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgudan hareketle öğretmenlik mesleğinin kadın cinsiyet rolüne daha uygun olduğu, ülkemiz genelinde öğretmenlik mesleğinin kızlara uygun olduğu görüşü ve kız çocuklarının öğretmenlik mesleğine yönelik bakış açılarının daha ılımlı ve olumlu olmaları bu sonucun bulunmasında etkili olmuştur.

5.1.2.2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sınıf düzeylerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Araştırma sonuçlarında öğretmen adaylarının sınıf düzeylerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Aydın ve Tekneci (2013) yılında yaptıkları çalışmaya bakıldığında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde sınıf düzeylerinin etkili olmadığını göstermektedir. Fakat Karakuş (2017) yaptığı çalışmada sınıf düzeylerinin değişmesinin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğuna dair farklı bir bulgu elde etmiştir.

5.1.2.3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun oldukları gelir durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Öğretmen adaylarının gelir durumlarının öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.. Buna göre gelir durumu 750 TL ye kadar olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları

gelir durumu 751-1000 TL ve 1251-1500 TL olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarından yüksek bulunmuştur. İter ve Köksalan (2011) yılında yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının gelir durumlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerinde anlamlı farklılığa neden olduğunu bulmuşlardır. Benzer bir bulguya Özcan (2017) çalışmasında ulaşmıştır.

5.1.2.4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının mezun oldukları okul türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türünün öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde anlamlı olarak farklılaştığı görülmektedir. Ancak araştırma bulguları ile paralellik göstermeyen çalışmalara bakıldığında (Tekerek ve Polat, 2011; İter ve Köksalan, 2011) öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Araştırma bulgusunda mezun olunan lise türünün öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerinde etkili olmasının daha önce alınan eğitim ve öğretim yaşantısının bir etkisi üzerine olduğu yorumu yapılabilir. Ayrıca araştırma bulgularında Anadolu Lisesi, meslek lisesi ve genel lise mezunu olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları spor lisesi mezunu olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarından yüksek bulunmuştur. Bu durum tutum üzerinde mezun olunan lise türünün neden etkili olduğunun derinlemesine incelenmesi gerektiğini ve farklı istatistiki işlemlerin yapılması gerektiğini göstermektedir.

5.1.2.5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının not ortalaması değişkeninin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Öğretmen adaylarının not ortalaması öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Ayrıca not ortalamaları 2-2,99, 3-3,99 ve 4-5 olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları not ortalamaları 0-1,99 olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarından daha yüksek çıkmıştır. Alan yazında not ortalamasının yükselmesi ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyinin arttığı, not ortalamasının azalması ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyinin azaldığı sonucuna gösteren çalışmalar yer almaktadır (Özcan, 2017)

5.1.2.6. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının anne ve baba eğitim durumu değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum durumları

Araştırma bulgularına bakıldığında öğretmen adaylarının anne ve baba eğitim durumları öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazın çalışmalarındaki bulgular ile araştırma bulguları karşılaştırıldığında (Karakuş, 2017; Sandıkçı, 2011) araştırma bulguları ile tutarlılık gösterdiği görülmektedir.

5.1.3. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki durumları

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve öz yeterlikleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu sonucun olması beklenen bir durum olduğu görülmektedir. Çünkü öz yeterlik düzeyi yüksek olan bir öğretmen adayının tutum düzeyinin de buna bağlı olarak yüksek olabilir. Aynı zamanda öz yeterlik düzeyi yüksek olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik pozitif yönde olumlu bir tutum sergileyebileceği yorumlanabilir. Çetinkaya (2007) yaptığı çalışmada öz yeterli düzeyi yüksek olan öğretmen adayının tutum düzeyinin de yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı zamanda Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) öğretmen adaylarının öz yeterlik ve tutum düzeyleri arasında pozitif bir ilişki olduğunu, öz yeterli düzeyinin artmasının öğretmen adaylarının tutumlarının artmasında sağladığı sonucuna ulaşmışlardır.

5.2. Öneriler

- 1- Bu çalışmaya benzer olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tutum ve özyeterliklerini ölçen çalışma da yapılabilir.
- 2- Farklı coğrafi bölgelerdeki beden eğitimi ve spor yüksek okullarında okuyan öğretmen adayları üzerinde bir çalışma yapılabilir.
- 3- Farklı bölümlerde okuyan öğretmen adayları üzerinde benzeri bir çalışma yapılabilir.
- 4- Bu çalışmaya benzer olarak farklı alanlardaki öğretmenlerin de tutum ve özyeterliklerini ölçen çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Açışlı, S., & Kolomuç, A. (2012). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 266-271.
- Akbaş, A. Ve Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Özyeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü Ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 98-110.
- Akbulut, E. (2006). Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik İnançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 3(2), 24-33.
- Akçay, H., & Akkuzu, N. (2012). Kimya Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Dokuz Eylül Üniversitesi Örneği). *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(3), 2195-2216
- Akkoyunlu, B., Orhan, F. Ve Umay, A. (2005). Bilgisayar Öğretmenleri İçin Bilgisayar Öğretmenliği Öz-Yeterlik Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 1-8.
- Alcı, B. (2007). *Yıldız Teknik Üniversitesi Öğrencilerinin, Matematik Başarıları İle Algıladıkları Problem Çözme Becerileri, Öz Yeterlik Algıları Bilisüstü Özdüzenleme Stratejileri Ve Öss Sayısal Puanları Arasındaki Açıklayıcı Ve Yordayıcı İlişkiler Örneği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sbe.
- Alemdağ, C. (2015). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Epistemolojik İnançları, Akademik Öz-Yeterlikleri Ve Öğrenme Yaklaşımları. Karadeniz Teknik Üniversitesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Altunay, F. (2018). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Ve Mesleki Benlik Saygılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Altunçekiç, A., Yaman, S. Ve Koray, Ö. (2005). Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri Ve Problem Çözme Becerileri Üzerine Bir Araştırma (Kastamonu İli Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 93-102.
- Altuntaş, E. A. (2016). *Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları İle Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişki* (Master's thesis, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

- Arastaman, G. (2013). Eğitim Ve Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Öz-Yeterlik İnançları Ve Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 205-217.
- Aronson, E., Wilson, T. D. Ve Akert, R.M. (2005). *Socialpsychology*. (Fifth Edition). New York: *Pearson Education International*.
- Ashton, P. (1984). Teacherefficacy: A Motivationalparadigmforeffectiveteacher *Education. Journal Of Teacher Education*, 35(5), 28–32.
- Aşkar, P. Ve Umay, A. (2001). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerininbilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik Algısı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesidergisi, 21(21),1-8.
- Atkinson, L.R., Atkinson, C. R., Smith, E. E., Bem, J. D., & Hoeksema-Nolen, S. (1999). *Psikolojiye Giriş*, (Y. Alogan, Çev.). Ankara: Arkadaş Yayınları 10 (2): 841–851.
- Aydın, A., & Tekneci, E. (2013). Zihin engelliler öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(2), 01-12.
- Aysu, B. (2007). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Azar, A. (2010). Ortaöğretim Fen Bilimleri Ve Matematik Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlilik İnançları. *Zonguldak Karaelmas Universityjournal Of Socialsciences*, 6(12), 235-252.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations Of Thought And Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, Nj: Prentice-Hall.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: Theexercise Of Control*. New York: Freeman
- Bars, M. (2016). Öğretmen Adaylarının Üstbilişsel Farkındalıkları, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlikleri Ve Problem Çözme Becerilerine İlişkin Algılarının İncelenmesi. Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Başar, S.(2018). Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Fende Matematiğin Kullanımına Yönelik Özyeterlik İnançları, 21.Yy Becerileri Ve Aralarındaki İlişkinin İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Baysal, A.C. (1980). *Tutum Kavramına Kuramsal Ve Uygulamalı Bir Yaklaşım*. İstanbul: 1980.

- Baysal, A. C. Ve Tekarslan, E. (1996). İşletmeler İçin Davranış Bilimleri. (İkinci Baskı). İstanbul: Avcıol Basım-Yayın.
- Brookhart, S. M., & Freeman, D. J. (1992). Characteristics of entering teacher candidates. *Review of Educational Research*, 62(1), 37-60.
- Büyüköztürk Ş, Çakmak E, Akgün Ö E, Karadeniz Ş. Demirel F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. 20. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- Camadan, F., & Duysak, A. (2010). Farklı Programlardaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından Karşılaştırılması: Rize Üniversitesi Örneği. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (20), 30-42.
- Cousins, J. B., & Walker, C. A. (2000). Predictors Of Educators' Valuing Of Systematic Inquiry In Schools. *Canadian Journal Of Program Evaluation*, 25- 52.
- Çakır, Ö., Kan, A. Ve Sünbül, Ö. (2006). Öğretmenlik Meslek Bilgisi Ve Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Tutum Ve Özyeterlik Açısından Değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2 (1), 36-47.
- Çetinkaya, R. (2007). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yeterlilik Algıları Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- Çöndü, A. (1999). *Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çuhadar, C., Gündüz, Ş. ve Tanyeri, T. (2013). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Ders Çalışma Yaklaşımları ve Akademik Özyeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 251-259.
- Dabat, Z. (2010). The relation between the (class teacher) students' attitudes towards teaching profession and the level of teaching competency with reference to various variables. *Journal of Education and Sociology*, 4, 41-46.
- Demiralay, R. ve Karadeniz, S. (2010). The Effect Of Use Of Information And Communication Technologies On Elementary Student Teachers' Perceived
- Demirel O. (2003). *Eğitim Sozluğu*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, H., Cömert, M., & Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançları Ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim Ve Bilim*, 36(159), 97-111.

- Deryakulu, D. (2004). Epistemolojik İnançlar. Kuzgun, Y. Ve Deryakulu, D. (Ed.), *Eğitimde Bireysel Farklılıklar* (S.259–287). Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Emmer, E. T.,&Hickman, J. (1991). Teacherefficacy İn Class room management and discipline. *Education aland Psychological measurement*, 51(3), 755–765.
- Erawan, P. (2011). A path analysis for factors affecting pre-service teachers' teaching efficacy. *American Journal of Scientific Research*, 13, 47-58.
- Figen, P. S.,& Mete, S. (2009). Uyum Modeli Ve Sosyal Bilişsel Öğrenme Kuramının Doğum Öncesi Eğitimde Kullanımı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 1(1), 57-68.
- George, D. Ve M. Mallery (2010). *Spss For Windows Step By Step: A Simple Guide And Reference*. 17,0 Update (10a Ed.) Boston: Pearson.
- Gibson, S.,&Dembo, M. (1984). Teacherefficacy: A Constructvalidation. *Journal Of Educationalpsychology*, 76(4), 569–582.
- Godin, G.,Shephard, R. Normativebeliefs Of Schoolchildrenconcerningregularexercise, *Journal Of School Health*. 54 (11), 443-445. 1984
- Gullu M. Ortaöğretimöğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması. Doktora. Ankara: Gazi Üniversitesi; 2007.
- Guskey, T. R.,&Passaro, P. D. (1994). Teacherefficacy: A Study Of Constructdimensions. *Americaneducationalresearchjournal*, 31(3), 627-643.
- Güçlü, M. (2001). Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Çin Ve Türkiye’de Beden Eğitimi Ve Sporun Gelişimi, *Milli Eğitim Dergisi*, S:33,38-150.
- Günes, A. (2001). Okullarda Beden Eğitimi Ve Oyun Öğretimi. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Günsel, A. M. (2004). İlköğretimde Beden Eğitimi Ve Uygulamaları. Ankara: Anı Yayıncılık. S:1.
- Gürçan, A. (2005). Bilgisayar Özyeterliği Algısı İle Bilişsel Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. *Eğitim Araştırmaları*, 19, 179–193.
- Harmandar, H. (2004). Beden Eğitimi Ve Spor’Da Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara.
- Hogg M A, Vaughan G M. (2006). *Sosyal Psikoloji*. Ceviren: Yıldız Đ. Gelmez A. 1. Baskı, Ankara: Utopya Yayınevi.

Hoy, W. K., & Woolfolk, A. E. (1993). Teachers' Sense Of Efficacy and organisational health Of School. *Elementary School Journal*, 93(4), 355-372.

<http://www.kuyeb.com/pdf/tr/f0e6ed178de0252d6e6beb4183c1b02eizTAM.pdf>

Hünük, D., Demirhan, G. (2003). İlköğretim Sekizinci Sınıf, Lise Birinci Sınıf Ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (4), 175-184.

Information Literacy Selfefficacy. *Education Science: Theory and Practice International Journal Of Contemporary Educational Studies (Intjces) December 2016: 2 (2) Issn : 2548-9373 Doi : Copyright©Intjces (Www.Intjces.Com) - 196 Field : Physical Education Type : Research Article Recieved: 04.09.2016 - Accepted: 07.11.2016*

İlter, İ., & Köksalan, B. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine olan tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 113-128.

İnceoğlu, M. (2000). Tutum- Algı- İletişim. (Üçüncü Baskı). Ankara: İmaj Yayıncılık.

İnceoğlu, M. (1993). Tutum Algı İletişim. Ankara: Verso Yayınları.

Kağıtcıbaşı, C. (1999). Yeni İnsan Ve İnsanlar. 10. Baskı. İstanbul: Evrim Yayınevi.

Kangalgil, M., Hünük, D., Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise Ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (2), 48-57.

Karakuş, İ. (2017). Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Karasar, N. (1991). *Bilimsel Araştırma Teknikleri*, Ankara: Sanem Matbaacılık.

Kesen, İ., & Polat, M. (2014). Eğitim fakültesi 4. sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları: Muş Alparslan üniversitesi örneği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(2), 556-578.

Korkmaz İ., (2002). "Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi", Editör: Binnur Yeşil Yaprak, Pegem Yay, 209, 211, 215-216, Ankara.

Kotaman, H. (2008). Özyeterlilik İnanıcı Ve Öğrenme Performansının Geliştirilmesine İlişkin Yazın Taraması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 111-133.

Kuru, E. (2000). Beden Eğitimi Ve Sporda Program Geliştirme. Ankara: 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası. S:1.

- Küçükylmaz, E. A., & Duban, A. G. N. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançlarının Artırılabilirliği İçin Alınacak Önlemlere İlişkin Görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-23.
- Meb (2004). Temel Eğitime Destek Programı “Öğretmen Eğitimi Bileşeni”. İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Yeterlik Taslağı. Ankara: Obesid.
- Meb, 2016. İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması. Web1, 2019
- Metin, M. (2014). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2000). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi Ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Morgil, İ., Seçken, N. Ve Yücel, A. S. (2004). Kimya Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 62-72.
- Oh, S. (2010). Thesources that influence student teachers’ Sense Of Efficacy. *Graduate theses and dissertations. Paper 11781*. 1–132. 6 Mart 2017 Tarihinde <http://Lib.Dr.İstate.Edu/Cgi/Viewcontent.Cgi?Article=2820&Context=Etd> Adresinden Erişilmiştir.
- Ozguven, D. E. (2000). Psikolojik Testler. Ankara: Pdrem Yayınları.
- Özcan, C. (2017). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnançları Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlköğretim Bölümlerinin Karşılaştırılması. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Özerkan, E. (2007). Öğretmenlerin Öz-Yeterlik Algıları İle Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramları Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pajares, F. (2002). Gender and perceived Self-Efficacy In Self-Regulated learning. *Theory into practice*, 4(2), 116-125.
- Plotnik, R. (2009). *Psikoloji 'ye Giriş*. (Çeviren: Tamer Geniş). İstanbul: Kaknüs
- Ross, J. A. (1992). Teacher efficacy and the effect Of Coaching On Student achievement. *Canadian journal Of Education*, 17, 51- 65.
- Sakallı, N. (2001). Sosyal Etkiler. Ankara: İmge Kitabevi.

- Sandıkçı, M. (2011). Beden eğitimi öğretmen adayları ile diğer öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve öz-yeterlik algıları. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.*
- Schommer, M. (1990). Effects of beliefs about the nature of knowledge on comprehension. *Journal of Educational Psychology*, 82(3), 498-504.
- Seçer, İ. (2013). *Spss Ve Lisrel İle Pratik Veri Analizi*. 1.Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Seçkin, A. ve Başbay, M. (2013). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik inançlarının incelenmesi. *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 253- 270.
- Sever, O. (2013).Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ve Benlik Saygılarının İncelenmesi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Soodak, L. C.,&Podell, D. M. (1998). Teacherefficacyandthevulnerability Of Thedifficult-To-Teachstudent. *Advances In Research On Teaching*, 7, 75-109.
- Sünbül, A. M. Ve Arslan, C. (2006). Öğretmen Yeterlikleri Ölçeğinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 217- 231.
- Şubaş, R. (2018). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öz-Denetimleri Ve Öğretmen Özyeterlik İnançları Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenlerle İncelenmesi Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Taşdemir, M. (2003). *Eğitimde Planlama Ve Değerlendirme*. 2.Baskı. Ankara: Ocak Yayınevi.
- Tavşancıl, E. (2002). Tutumların Ölçülmesi Ve Spss İle Ölçülmesi. (1. Baskı) Ankara: Eylül Yayınları.
- Taylor, S. E.,Peplav, L. A. Andsears, D. O.(2003). *Socialpsychology*. (Eleventh Edition). New Jersey: Pearson Education Intrernational.
- Tekeli, Ş.C. (2017). Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni Adayları İle Diğer Öğretmen Adaylarının Sosyal Görünüş Kaygısı Ve Akademik Öz - Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tekerek, M., & Polat, S. (2011, September). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. In *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*(pp. 22-24).

- Tekneci, E. (2010). Zihin Engelliler Öğretmenliği 1. Ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Özel Eğitim Anabilim Dalı Zihin Engelliler Öğretmenliği Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tezbaşaran, A. A. (1996). Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu. Ankara: Psikologlar Derneği Yayınları.
- Tschannen-Moran, M. & Woolfolk-Hoy, A. (2001). Teacherefficacy: Capturing An Elusiveconstruct. *Teachingandteacher Education*, 17, 783–805.
- Ulgen G. (1997). Eğitim Psikolojisi. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Ülper, H. ve Bağcı, H. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine dönük öz- yeterlik algıları. *Turkish Studies*, 7(2), 1115-1131.
- Ünlü, H. Ve Aydos, L. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlilikleri Üzerine Bir Derleme. *Milli Eğitim*, 187, 172-192.
- Ünlü, H., Sünbül, A. M. Ve Aydos, L. (2008). Beden Eğitimi Öğretmenleri Yeterlik Ölçeği Geçerlilik Ve Güvenirlik Çalışması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 23-33.
- Unver, D. (2016). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Genel Öz Yeterlik İnançları İle Müzik, Dans Ve Oyun Derslerine İlişkin Motivasyonlarının İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 12(1), 109-127
- Vardarlı, G. (2005). *İlköğretim Iı. Kademe Öğrencilerinin Genel Özyeterlik Düzeylerinin Yordanması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir-Ege Üniversitesi Sbe
- Viau, R. (2015). *Okulda Motivasyon. Okulda GÜdülenme Ve GÜdülenmeyi Öğrenme*. (Çev. Y. Budak). Ankara. Anı Yayıncılık
- Yalçın, F. (2011). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bazı Değişkenlere Göre Öz- Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *International Online Journal Of Educational Sciences*, 3(3), 1046-1063.
- Yaman, S., Koray, Ö. C. Ve Altunçekiç, A. (2004). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnanç Düzeylerinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 355-366.

Yamaner, F. (2002). *Beden Eğitimi Ve Spor'a Giriş*. Zonguldak: Emek Matbaacılık Ve Reklamcılık Yayınları.

Yenice, N. (2012). Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Düzeyleri İle Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 36-58.

Yılmaz, K. Ve Bökeoğlu, Ö. (2008). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Yeterlik İnançları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(2), 143-167.

Zayimoğlu, Ö. (2011). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ve Öğretmen Adaylarının İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğrenme Alanlarına İlişkin Özyeterlik Düzeylerinin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

EKLER

Ek 1 Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği

Değerli Öğretmen Adayı;

Bu araştırmada Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlikleri ve öğretmenliğe ilişkin tutumlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Veriler yalnızca bu araştırma için kullanılacaktır. Çalışmanın doğru sonuçlar vermesi ifadelerine vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Katkılarınız için teşekkür ederim.

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz: () Erkek () Kadın **Sınıf Düzeyiniz:** () 3. Sınıf () 4. Sınıf

Gelir Durumunuz:() 750 TL'ye kadar () 751-1000 () 1001-1250 () 1251-1500 ()1501 ve üzeri

Mezun Olduğunuz Lise: () Spor Lis. () Anadolu Lis. () Meslek Lis. () Diğer.....(belirtiniz)

Not Ortalamanız: () 0-1,99 () 2-2,99 () 3-3,99 () 4-5

Anne Eğitim Durumu: () Okuryazar Değil () İlkokul () Ortaokul () Lise
() Önlisans () Lisans () Lisansüstü

Baba Eğitim Durumu: () Okuryazar Değil () İlkokul () Ortaokul () Lise
() Önlisans () Lisans () Lisansüstü

Ek 1 Devamı

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği						
1: Kesinlikle Katılmıyorum 2: Katılmıyorum 3: Kısmen Katılıyorum 4: Katılıyorum 5: Kesinlikle Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
İfadelere, yeterlik durumunuza göre (X) işareti koyunuz. Lütfen bütün ifadeleri okuyarak işaretleyiniz.						
1	Sınıfta istenmeyen öğrenci davranışlarını kontrol edebilirim.	5	4	3	2	1
2	Öğrenme için ayrılan süreyi etkili biçimde kullanabilirim.	5	4	3	2	1
3	Beden dilini etkili bir şekilde kullanabilirim.	5	4	3	2	1
4	Derste dili etkili kullanabilirim.	5	4	3	2	1
5	Öğrenme-öğretme sürecinde sınıf içinde oluşabilecek olumsuz davranışları engelleyebilirim.	5	4	3	2	1
6	Ders çalışma gücüne sahip olan öğrencileri belirleyebilirim.	5	4	3	2	1
7	Derste başarısız olan öğrencileri motive edebilirim.	5	4	3	2	1
8	İletişim sorunu yaşayan öğrencilere yardım edebilirim.	5	4	3	2	1
9	Öğrencileri derse güdüleyebilirim.	5	4	3	2	1
10	Öğrenme sürecinde uygun pekiştiriciler kullanabilirim.	5	4	3	2	1
11	Öğrenme yetersizliği yaşayan öğrencileri belirleyebilirim.	5	4	3	2	1
12	Sınıf içi etkinlikleri öğrenci seviyelerini dikkate alarak planlayabilirim.	5	4	3	2	1
13	Öğrenme etkinliklerini düzenlerken farklı öğretim yöntemleri kullanabilirim.	5	4	3	2	1
14	Bir konuyu işlerken onu ilgili olduğu diğer disiplinlerle ilişkilendirebilirim.	5	4	3	2	1
15	Öğretimini yaptığım konu ile ilgili öğrencilerin sıklıkla hata yaptıkları yerlere ilişkin uygun kodlama stratejileri kullanabilirim.	5	4	3	2	1
16	Dersin başında öğrencilerin dikkatini çekecek etkinlikler düzenleyebilirim.	5	4	3	2	1
17	Anlaşılması güç konuları kolaylaştırmak için farklı teknikler kullanabilirim.	5	4	3	2	1
18	Öğrencilerin öğrenmekte güçlük çektikleri konuları tekrar tekrar açıklayabilirim.	5	4	3	2	1
19	Dersi günlük yaşamla ilişkilendirebilirim.	5	4	3	2	1
20	Öğrenme-öğretme sürecini düzenlerken bireysel farklılıkları dikkate alırım.	5	4	3	2	1
21	Alanım ilgili öğretim yöntem ve tekniklerini etkili kullanabilirim.	5	4	3	2	1

Ek 2 Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği						
	1: Hiç Katılmıyorum	2: Kısmen Katılıyorum	3: Orta Düzeyde Katılıyorum	4: Çoğunlukla Katılıyorum	5: Tamamen Katılıyorum	
	İfadelere, tutum durumumuza göre (X) işareti koyunuz. Lütfen bütün ifadeleri okuyarak işaretleyiniz.					
	Tamamen Katılmıyorum	Çoğunlukla Katılmıyorum	Orta Düzeyde Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	
1	Oğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.	5	4	3	2	1
2	Oğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor	5	4	3	2	1
3	Oğretmen olmayı kendime yakıştıyorum.	5	4	3	2	1
4	Tekrar bir meslek tercihinde bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim.	5	4	3	2	1
5	Oğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
6	Oğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
7	Oğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
8	Oğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum.	5	4	3	2	1
9	Oğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum.	5	4	3	2	1
10	Oğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnutum.	5	4	3	2	1
11	Oğretmenlik mesleğinde karşılaşılabilecek zorlukları aşabileceğime inanıyorum.	5	4	3	2	1
12	Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.	5	4	3	2	1
13	Oğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.	5	4	3	2	1
14	Oğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kamsındayım.	5	4	3	2	1
15	Oğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
16	Oğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum.	5	4	3	2	1
17	Oğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum.	5	4	3	2	1
18	İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor.	5	4	3	2	1
19	Oğretmenlik yapan insanlara sempati duyanım.	5	4	3	2	1
20	Oğretmen olacağını düşünmek beni korkutuyor.	5	4	3	2	1
21	Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem.	5	4	3	2	1
22	Oğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum.	5	4	3	2	1
23	Oğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor.	5	4	3	2	1
24	Oğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim.	5	4	3	2	1
25	Oğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım.	5	4	3	2	1
26	Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum.	5	4	3	2	1
27	Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağını düşünüyorum.	5	4	3	2	1
28	Oğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracağına inanıyorum.	5	4	3	2	1
29	Halen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim.	5	4	3	2	1
30	Oğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.	5	4	3	2	1
31	Oğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamını yön vermeyi gurur verici buluyorum.	5	4	3	2	1
32	Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.	5	4	3	2	1
33	Oğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değerin verileceğine inanıyorum.	5	4	3	2	1
34	Oğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.	5	4	3	2	1

ÖZGEÇMİŞ

Selçuk KILIÇARSLAN, 07/04/1983 yılında İzmir'de doğdu. İlkokul eğitimini Ordu'da, ortaokul ve lise eğitimini Kırşehir'de tamamladı. 2001 yılında Kırşehir Lisesi'nden mezun oldu. 2001 yılında başladığı Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünü 2005 yılında bitirdi. 2006 yılında Şanlıurfa'da başladığı sınıf öğretmenliği görevine Kırşehir'de devam etmektedir. 2017 yılında Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalında başladığı yüksek lisans eğitimini 2019 yılında bitirdi. Evli ve iki çocuk babasıdır.